

400.000 TL kredi,
%0,99 faiz fırsatıyla*

renew

her markadan, kontrol edilmiş ikinci el otomobil
elektrikli, hibrid, benzinli, dizel ve LPG'li

renew bir
Renault Group
markasıdır

tüm marka ve
model 2.el binek
araçlarda
geçerlidir

fırsatı kaçıрма

* 2018 model üstü ve 160.000 km sınırı altındaki araçlarda geçerlidir.

Erkanbaşı
GAYRİMENKUL

Garantimiz
Müşterilerimiz

KONYA Yeniğün

22 EKİM - 28 EKİM 2025

5 TL

www.konyayenigun.com 9 77 1308 598018

ZADEVITAL®
NATURAL SUPPLEMENTS

Yeni yatırımlar, yine öz sermaye!

Karatay'ın mali disiplinden taviz vermeden hazırlanan 2026 yılı bütçesiyle, bugüne kadar olduğu gibi, 2026'te de herhangi bir borçlanmaya gidilmeyerek tüm yatırımlar ve hizmetler yine belediyenin öz kaynaklarıyla hayata geçirilecek. ■ HABERİ SAYFA 4'TE

Eşit imkan, ortak sanat!

Çocukların el becerilerini ve yeteneklerini geliştirmek için eğitimlerine devam eden Selçuklu Sanat ve Tasarım Atölyesi, Sızma Mahallesi'nde bulunan İstanbul Ticaret Odası Şehit Muhterem Ak Ortaokulu öğrencilerine "SETAP Mahallemde Sanat Ellerimde" projesi ile atölye etkinlikleri gerçekleştirdi. ■ HABERİ SAYFA 4'TE

Meram'da doğaya hazırlık!

Meram Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekiplerinin çalışmalar kapsamında ilçe genelindeki yeşil alanlar ve parkların olumsuz hava koşullarından etkilenmemesi için budama, bakım, onarım ve peyzaj çalışmaları yürütülüyor. ■ HABERİ SAYFA 2'DE

Maaille buluşma!

Konya, yine bir kitap günlerinde daha birleştirici oldu! Aile Yılı'na özel temasıyla dikkat çeken etkinlikte ülkenin dört bir yanından gelen yazarlar ve diğer stantlarda gerçekleşen etkinlikler unutulmaz anlara ev sahipliği yaptı

FARKLI BİRÇOK YAZAR ADETA RENK KATTI!

Farklı türden yazılar yazan birçok yazarın imza stantlarının yanı sıra söyleşilerle renklenmiş Konya Kitap Günleri, her kitleye hitap eden farklı alanlarıyla Selçuklu Kongre Merkezi'nde 26 Ekim'e kadar sürecek. Geçtiğimiz yıl Filistin'in konulu olarak ele alındığı Kitap Günleri'nde bu yıl ise 'Aile Yılı'na dikkat çekildi.

YENİĞÜN GAZETESİ EKİYLE DİKKAT ÇEKİTİ

Şehirde yaşanan güzellikleri dikkat çekerken şehrin marak değerlerine de sahip çıkan Konya Yeniğün Gazetesi, Konya Kitap Günlerini unutmadı. Çıkarıştığı ek ile Konya'nın kültür dünyasına katkı sağlayan Yeniğün, özel sayısıyla Kitap Günleri'nde de beğeni topladı. ■ HABERİ SAYFA 2'DE

İsim yeşil, manzara gri!

Konya'nın hızla gelişen konut sektöründe, vatandaşları doğa ile iç içe bir yaşama davet eden isimler taşıyan projeler dikkat çekiyor. Ancak bu cazip isimler, yerinde incelendiğinde sıklıkla gerçeği yansıtmıyor ve yeşil alan vaatleriyle tezat oluşturuyor. TABELALAR 'KORU' DİYOR, GERÇEKLER 'BETON' "Koru Meram", "Koru Inventium", "Doğa Sitesi Meram", "Natura Park" ve "Doğa Şehir" gibi kulağa huzurlu gelen isimlerle pazarlanan birçok site, sakinlerinin ve şehir plancılarının eleştirilerine hedef oluyor. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Öğretmenden 'vatan' dersi!

İğdir'in en zorlu köylerinden birinde, teröre karşı manevi bir direniş başlatan Konyalı Öğretmen Şevki Akgün'ün 29 Nisan 1992'deki şehadetinin çarpıcı detayları, arkadaşları Süreyya Doğan tarafından anlatıldı. BAYRAĞA BAĞLANDI! 29 Nisan 1992 Cumartesi günü minibüsle köyüne dönerken, eli silahlı teröristler tarafından aracı durdurularak Ağrı Dağı'na doğru tepelik bir yere götürülen Konyalı öğretmen, birkaç el silah sesi sonrası şehit edildi. Şevki Öğretmen, görev yaptığı okulun bayrak direğine bağlanarak canice şehit edildi. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Sabah, akşama karışacak!

Avrupa ülkelerinin aksine bir yol izleyerek 2016 yılından bu yana yaz saati uygulamasını kış aylarında da kullanan Türkiye'de vatandaş bu kış da hava aydınlanmadan güne başlamak için yollarda olacak. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Geçmişin modern izleri!

Geçmişin sessiz tanıkları, sanatın dokunuşuyla bugünün estetiğine dönüşüyor. Siret Uyanık, Araştırmacı Yazar Alaaddin Aladağ'ın Şehrin Sohbetleri yazı dizisinde "Belleğin izi" sergisiyle Çatalhöyük'ün binlerce yıllık mirasını çağdaş sanatın diliyle yeniden yorumluyor. ■ HABERİ SAYFA 9'DA

Hakk'a kutsal topraklarda kavuştu

Şehrin saygın ilim adamlarından, kanaat önderi, İrşat Vakfı başkanı Ali Galip Doğan Mekke'de vefat etti. Hocaefendi için Konya Sultan Selim Camii'nde ikinci namazını müteakip gıyabi cenaze namazı kılındı. ■ HABERİ SAYFA 10'DA

**HİZMET
PETROL**

Yarım Asırlık
Hizmet Aşkı

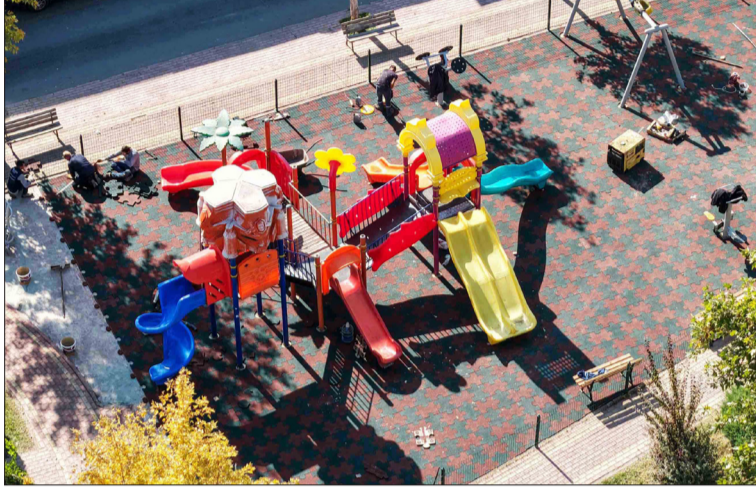
Mevlana Civan Üçler Mezarlığı Karşısı
0332 352 22 41

Meram Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekiplerinin çalışmaları kapsamında ilçe genelindeki yeşil alanlar ve parkların olumsuz hava koşullarından etkilenmemesi için budama, bakım, onarım ve peyzaj çalışmaları yürütülüyor

Meram'da uyanış mevsimi!

Havası, doğası ve yeşil alanlarıyla Türkiye'nin önde gelen ve marka ilçelerinden biri olan Meram'ın parkları, bahçeleri, koruluk ve piknik alanları başta olmak üzere tüm yeşil alanlarında kışa hazırlık ve bakım çalışmaları yapılıyor. Meram Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü Ekipleri tarafından gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde ağaçların bakımları yapılıyor, budama ve peyzaj işlemleri gerçekleştiriliyor. Öte yandan sezon boyunca parklarda zarar gören çocuk oyun alanları, kent mobilyaları ve kameriyeler de onarılıyor. İlçe genelinde yürütülen bu çalışmalarla hem kışın olumsuz hava koşullarına karşı dayanıklılık artırılıyor hem de bahar aylarında Meram'ın yeşil dokusunun daha canlı bir görünüme kavuşması hedefleniyor.

BAŞKAN KAVUŞ; "YEŞİL ALANLARI HEM KİŞİN ZORLU ŞARTLARINA HEM DE BAHARA HAZIRLIYORUZ"

Meram Belediye Başkanı Mustafa Kavuş, yürütülen çalışmaların yalnızca bakım amaçlı değil, aynı zamanda doğanın sürdürülebilirliği

açısından da büyük önem taşıdığını belirtti. Kavuş, yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Meram'da tüm yıl boyunca devam eden bakım çalışmalarımız sonbaharın gelişle birlikte şehirdaki park ve bahçelerde daha kapsamlı bir şekilde hız

kazandı. Meram'ı daha da güzelleştirmek, estetik değer katmak ve ilkbaharda ağaçların daha gütr bir şekilde yeşermesi için yapılan sonbahar bakımları ekiplerimiz tarafından ilçenin dört bir yanında yoğun bir şekilde gerçekleştirili-

yor. Farklı bir ifadeyle kışa hazırlık amacıyla yapılan bu çalışmalar, yeşil alanlarımızı daha dayanıklı hale getiriyor."

BAŞKAN KAVUŞ; "MERAM'IN YEŞİL DOKUSU HER GEÇEN GÜN DAHA DA GÜÇLENİYOR"

Yapılan çalışmaların ilçenin en önemli marka değeri olan 'yeşil alanların' korunması adına önemli olduğuna vurgu yapan Başkan Kavuş, "Meram, tarih boyunca doğasıyla, havasıyla ve yeşil alanlarıyla öne çıkan bir ilçemiz oldu. Biz de bu mirası korumak için büyük bir hassasiyet gösteriyoruz. Bu çerçevede gerçekleştirdiğimiz ağaç budama ve yaprak temizliğine, çim biçme çalışmalarından gübreleme ve toprak yenileme işlemlerine, kışa dayanıklı çiçeklendirme ve bitki dikimlerinden sulama sistemleri bakımına kadar geniş bir yelpazede çalışıyoruz. Amacımız parklarda ve bahçelerde bulunan ağaçlarımızı her mevsimin gerektirdiği iklim koşullarına göre hazırlayarak ilçenin yeşil dokusunu güçlendirmek." diye konuştu.

■ MERAM BELEDİYESİ BASIN BÜLTENİ

Konya, yine bir kitap günlerinde daha birleştirici oldu! Aile Yılı'na özel temasıyla dikkat çeken etkinlikte ülkenin dört bir yanından gelen yazarlar ve diğer stantlarda gerçekleşen etkinlikler unutulmaz anlara ev sahipliği yaptı

Kitaplarla büyüyen aile!

Büyükşehir Belediyesi tarafından 12.'si düzenlenen Konya Kitap Günleri başladı. Büyüktün küçüğe tüm yaş gruplarına hitap eden içeriklerin bulunduğu; ailelerin keyifle vakit geçirirken her türden kitabı bulabilececek. Selçuklu Kongre Merkezi'nde 26 Ekim'e kadar sürecek olan Konya Kitap Günleri'nde ülkenin dört bir yanından gelen yayınevleri, okurlar ve yazarlar Kitap Günleri hakkında düşüncelerini ilettiler.

"MEVLANA'NIN ŞEHİRİ, BURADAKİ GÜZEL İNSANLAR BENİ ÇOK ETKİLİYOR"

Mersin Tarsus'tan gelen Yazar Mustafa Kemal Çelik, kitap günlerine her yıl düzenli olarak geldiğini belirterek Konya'ya ve Konyalı okurlara duyduğu sevgiyi şu kelimeler ile ifade etti: "Mersin Tarsus'tan güzel Konya'nın kitap günlerine tekrar geldim. Hemen hemen her sene buradayım. Konya bizde bir aşinalık oluşturdu. Mevlana'nın şehri, buradaki güzel insanlar beni çok etkiliyor." Kitap Günleri'nde "Hiper Cemil", "Gezegeni Kurtaran Kız" ve Konyalı anne babalara hitaben yazdığı "Beni Dinle, Beni Anla" adlı kitaplarını tanıtan Çelik, "Geçen yıl kitap günlerinde pazar günü saat 1-1.30 civarında bütün kitapların tükenmişti. Bu ilgilgi hiç unutmuyorum." diyerek Konyalı okurlara teşekkür etti. Çelik son olarak şunları söyledi: "Tüm Konya'ya, Konyalı okurlara ve bu güzel organizasyonu düzenleyip bizleri davet eden belediye başkanımıza şükranlarımı sunuyorum."

"KONYA'DAN YOĞUN İLGI BEKLİYORUZ"

Konya İrfander İrfan Yaşam Derneği Sorumlusu ise Server Yayınları'nın ana merkezi İstanbul'da bulunduğunu ancak Konya İrfan Der olarak bu etkinlikte sorumluluğun kendilerine verildiğini dile getirdi. Server Yayınları sorumlusu son olarak şunları söyledi: "Etkinliğe yeni başladık, henüz genel bir izlenim oluşmadı ama daha önce katıldığımız Ankara Kitap Günleri'nde yoğun ilgi görmüştük. İnşallah Konya'da da aynı ilgiyi bekliyoruz."

Server Yayınları yayınevinin standında Feyzullah Furkan kitaplarından başlayarak Mehmet Zait Kotku Hazretleri'nin eserleri, dua kitapları, Ulfa Yolculuk serisi ve daha birçok dini ve eğitici yayın okurların ilgisine sunuluyor. Ziyaretçilere, Kitap Günlerine özel olarak yüzde 35 indirim fırsatı da sağlanıyor.

"TÜM KONYA HALKINI BU GÜZEL KİTAP GÜNLERİNE BEKLİYORUM"

Selçuk Üniversitesi öğrencisi Aslı Çelik ise bu yıl Konya Kitap Günleri'nde Bilge Toy Yayınları standında gönüllü olarak görev aldığı belirtti. Çelik, kitap sevgisini paylaşmak amacıyla etkinlikte yer aldığı belirterek Konya halkını bekliyor. "23 yaşındayım ve Selçuk Üniversitesi öğrencisiyim. Burada Bilge Toy Yayınları standında gönüllü olarak çalışıyorum. Kitap Günleri çok çeşitli yayınevlerine ev sahipliği yapıyor. Tüm Konya halkını bu güzel kitap günlerine bekliyorum."

Mustafa Kemal Çelik

Ayşe Gök

En genç yazarlardan 16 yaşındaki Erdem Adıyaman

Aslı Çelik

ENKAZDAN DOĞAN KELEBEK!

Konya Kitap Günleri'nde konuşan Hataylı Yazar Ayşe Gök, deprem sırası ve sonrasında yaşadıklarını kaleme alarak anlattı. 2025 Kitap Günleri'nde konuşan Hataylı Yazar Ayşe Gök depremden sonra Konya'ya taşındığını belirterek yazarlığı hakkında şu ifadeleri kullandı: "Zaten yıllardır yazı-

yardım ama basılmış bir eserim yoktu. Depremde tüm yazılarım enkaz altında kaldı. O acının ikinci gününde, elimde sadece telefonum varken anılarımı yazmaya başladım. Yazmak benim için bir terapi oldu." Ayşe Gök ilk kitabı, "Yarın var mı? 04.17'nin deprem anılarını ve sonrasındaki mücadele sürecini

anlattığını, bu kitabın ardından, depreme kaybolan eserlerinden Sessiz Çıtlıklar'ı yeniden yazmaya başladığını ve yakında yayımlanacağı belirtti. Gök, ayrıca depreme hemşirelerin hikâyelerini dinleyip kaleme aldığı "Yıkılan Hayatlar, Direnen Ruhlar" adlı kitabı hakkında da, "Hatay'a gidip konteyner kentlerde yaşayan hemşireleri dinledim. 100 hikâyeyi topladım, bunlardan 16'sını kaleme aldım. Her biri bir direniş öyküsüydü." dedi.

'BELEDİYEÇİLİKTE DE BAŞARILI!'

Ayşe Gök, sadece yazmıyor okullarda düzenlediği söyleşilerle çocuklara tavsiye ve nasihatlarla bulunuyor. Gök, "Birçok çocuk benim sayemde okumaya başladı. Hatta yazarlığa özenip yazan öğrencilerim oldu. Onlara hep diyorum: Asla yazmayı bırakmayın. Yazmak, insanın kendini tedavi etmesidir." ifadelerini kullandı. Konya Kitap Günleri'nde üçüncü kez katıldığını belirten Gök, organizasyondan da övgüyle bahsetti: "Türkiye'nin birçok fuarına katıldım ama en düzenlisi Konya Kitap Günleri. Aradığınızı nokta atışı buluyorsunuz. Belediyeçilik anlamında da çok başarılılar." ifadelerine yer verdi.

'GELİR, DEPREMEZDE ÇOCUKLARA'

Ayşe Gök aynı zamanda 'İyilikte Buluşanlar' adlı yardım ekibiyle sosyal sorumluluk çalışmalarını sürdürdüğünü belirtti. Ayşe Gök, ayrıca kitap gelirlerini depreme çocuklara bağışladığını da vurguladı. "Kitap gelirim depreme anne-babasını kaybeden

çocuklara bağışladım. Şu an ikinci kitabımla bir üniversite öğrencisini okutuyorum. Ayrıca kırtasiye ve kıyık ihtiyaçlarını karşılamak için kampanyalar düzenliyoruz." Son olarak yazarlığın kendisi için bir yeniden doğuş olduğunu belirten Ayşe Gök: "Deprem öncesi içimde bir turl vardı, kelebeğe dönüşmeyi bekliyordum. Depremle birlikte o koza çatladı. Şimdi o kelebek oldum." ifadelerini kullandı.

KİTAP GÜNLERİ'NİN GENÇ YAZARI: ERDEM ADIYAMAN

Kitap Günlerinin dikkat çeken ismi ise henüz 16 yaşında olan genç yazar Erdem Adıyaman oldu. 12.si düzenlenen 2025 Konya Kitap Günleri yazarlar ve okurların bir araya getiriyor. Kitap Günlerinin dikkat çeken ismi ise henüz 16 yaşında olan genç yazar Erdem Adıyaman oldu. Hâlâ lise öğrenimine devam eden Erdem Adıyaman, aynı zamanda kitap günlerinde standda görev alıyor ve yayınevinden birçok kitabın genel koordinatörlüğünü yürütüyor. Adıyaman ayrıca, kitap kapaklarını tasarlamada da aktif rol üstleniyor. 2025 Konya Kitap Günleri hakkında görüşlerini paylaşan genç yazar Erdem Adıyaman, organizasyondan memnun olduğunu dile getirerek şu ifadeleri yer verdi: "Bence bu etkinlik, gittiğim fuarlar arasında en güzel olanlardan biri. Belediye bu konuda gerçekten çok iyi bir iş çıkarmış. İnsanlar kitap fuarlarına artık daha dikkatli ve ilgili yaklaşıyor."

■ CANKAT YILDIRIM

HAVA DURUMU

	Gece	Gündüz
Konya	8°C	21°C
Karaman	7°C	23°C
Aksaray	7°C	22°C
Ankara	11°C	18°C

KONYA Yenigün

22 EKİM - 28 EKİM
2025

KONYA NAMAZ VAKİTLERİ

İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
05:37	06:58	12:40	15:42	18:11	19:27

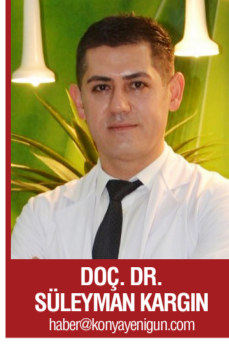
Hicri: 30 Rebi'ül-Âhır - Rûmi: 9 Teşrin-i Evvel 1441

Merhaba sevgili okurlar. Çağımızın hastalığı obezite ile mücadele ve en çok merak edilen obezite ameliyatları hakkında bir yazı dizisiyle sizlerle buluşacağız. Son zamanlarda belki de halk arasında en çok konuşulan ameliyatlardan obezite ameliyatları başı çekiyordur. Aslında bunun nedeni hiç şüphesiz toplumumuzda çok yaygın olan şişmanlık ve obezite sorunudur. Nitekim Avrupa ülkeleri içinde obezite sıklığında birinci ülke maalesef Türkiye olmuştur. Daha da kötüsü Konya ülkemizde obezite sıklığında ikinci sıradadır. Haliyle obezite ile mücadele ilimizde çok önemli bir hal almaktadır. Ancak hastalığın önemini yeterince bilinmemesi ve tedavi yöntemlerine

karşı ön yargılar, ağızdan ağıza dolaşan yanlış bilgiler toplumsal olarak obezite ile mücadelede en büyük engeli oluşturmaktadır. İşte bu yazı dizisinde hastalığın önemini, geleneksel yanlış bilinenleri ve en çok merak edilen obezite ameliyatlarının artılarını eksilerini enine boyuna anlatmaya çalışacağız. Öncelikle kendimi tanıtmak istiyorum. Ben Doçent Dr Süleyman Kargin. Konya Şehir Hastanesinde genel cerrahi uzmanı olarak görev yapmaktayım. Yaklaşık 12 yıl önce Dünyada hızla gelişen obezite cerrahi teknolojileri Türkiye'de yeni yeni ivme kazanırken böyle önemli bir hastalığın tedavisine olan ilginç

DOÇ. DR. SÜLEYMAN KARGIN KİMDİR?

deniyle obezite cerrahisi ile ilgilenmeye başladım. 12 yıllık sürede yüzlerce obezite hastasını ameliyat ederek sağlıklı bir hayata kavuşmasına vesile oldum. Ayrıca güncel gelişmeleri sürekli takip etmek ve tecrübelerimi artırmak için birçok ulusal ve uluslararası kongrelere, eğitimlere ve seminerlere katılıyorum. Halen Konya Şehir Hastanesinde özellikle obezite ve metabolik cerrahi uzmanı olarak

DOÇ. DR. SÜLEYMAN KARGIN
haber@konyayenigun.com

ameliyatlarımıza devam ediyoruz. Obezite cerrahisine başladığımız ilk yıllardan beri bu hastalığın tedavisinin sadece ameliyatla bitmeyeceği düşüncesindeyim. Obezite tedavisi ekip işidir. Bu yüzden bu hastaların sadece cerrahi değil birçok branş tarafından tedaviye katkıda bulunması gerekliliği olduğunu savunuyordum. Bu hayalim hayata geçti aslında. Şu anda hastanemizde Sağlık Bakan-

lığı obezite ile mücadele yönetmeliği doğrultusunda tam teşekküllü obezite merkezi faaliyete geçti. Obezite merkezinde endokrinoloji uzmanı, genel cerrah, diyetisyen, psikiyatri uzmanı, psikolog ve fizyoterapistin bulunduğu multidisipliner bir tedavi yapılmaktadır. Yani merkezimize başvuran hastalar alanında uzman ekiplerce değerlendirilip hangi hastaya hangi tip tedavi uygulanacağı ve tedavi süresince gerekli olan tüm destekler sağlanmaktadır. Bu yönüyle ilimizde öncü bir sağlık hizmetinin parçası olmaktan gururluyum. Ayrıca cerrahi ekibimizi deneyimli uzman kadromuzla geliştirdik. Tüm hastalarımızı bireysel olarak değerlendirip cerrahi dönemi ve son-

rasındaki takiplerini büyük bir titizlikle yapmanın haklı gururunu taşıyorum. En büyük hedefimiz sadece ameliyat yapmak değil durdurulamaz hızla artan ve önemli bir halk sağlığı problemi olan obezite belasına dur demektir. Obeziteden kurtulmak bir bireyi topluma kazandıran yanı sıra obeziteye bağlı oluşan hastalıkların önüne geçerek aynı zamanda sağlık harcamalarını azaltmaktadır. Bu nedenle obezite hepimizin ortak sorunudur. O yüzden el ele verip bu hastalıkla topyekün mücadele etmeliyiz. Nedir bu obezite ve o hep herkesin korktuğu obezite ameliyatlarını her yönüyle anlatmaya başlayalım. Şimdilik sağlıklı günler dilerim.

Avrupa ülkelerinin aksine bir yol izleyerek 2016 yılından bu yana yaz saati uygulamasını kış aylarında da kullanan Türkiye'de vatandaş bu kış da hava aydınlanmadan güne başlamak için yollarda olacak

Güneş mesaiye geç başlayacak

Türkiye'de 2016 yılında Resmi Gazete'de yer alan ve Cumhurbaşkanlığı kararıyla, gün ışığından fazla yararlanılması için ülke genelinde uygulanan mevcut ileri saat uygulamasının yani yaz saatinin kalıcı olması kararlaştırılmıştı. Günlerin kalsalması ile vatandaşların gözü yine kış saati uygulamasına çevrildi. Türkiye'de 2016 yılından bu yana kış saati uygulaması kaldırılmıştı. Ancak Avrupa ülkeleri Ekim ayının sonunda kış saat uygulamasına geçecek. Vatandaşlar havaların erken karaması ile gündeme gelen kış saat uygulamasının tekrar uygulanmasını istiyor.

İKİ FARKLI GÖRÜŞ MEVCUT!

Havanın soğuması ve günlerin kısalmasıyla kış saati uygulaması, vatandaşlar tarafından tekrar gündeme taşındı. Vatandaşlar kış saati uygulamasına tekrara dönülmesi konusunda tepkilerini ortaya koyarken uzmanlarda kış saati uygulamasının faydalama dikkat çekiyor. Havanın daha geç aydınlanması ve erken kararması özellikle öğrenciler ve çalışanlar için olumsuzlukları da beraberinde getiriyor. Uzmanlar tarafından kış saati uygulamasına dönülmemesi, enerji verimliliği açısından farklı etkiler yarattığı belirtildi. Ancak kış saati uygulamasının vatandaşlar için sağlık açısından önemli olduğuna dikkat çekiliyor.

SAATLER NE ZAMAN GERİYE ALINIYOR?

2016 yılında Türkiye'de uygulanması son bulan kış saati uygulaması, Avrupa ülkelerinde devam etmekte. Her yıl Ekim ayının sonla-

rında kış saati uygulamasına geçen Avrupa ülkeleri bu yıl, 26 Ekim'i 27 Ekim'e bağlayan gece saat 04.00'da saatleri 1 saat geri alacak. Ülkemizde ise saatler geriye alınmayıp yıl boyunca GMT+3 zaman dilimi kullanılıyor.

TÜRKİYE'DE SAATLER NEDEN GERİYE ALINMIYOR?

2016 yılında Cumhurbaşkanlığı kararıyla "gün ışığından fazla yararlanmak" amacıyla tüm yurttaki yıl boyu yaz saati uygulanıyor. Gün ışığından fazla yararlanmak için, gün aydınlanmadan yola çıkan öğ-

renciler ve çalışanlar bu uygulamanın sonlanmasını istiyor. 2016'dan beri kış saati uygulamasına geçilmedi.

YAZ SAATİNİ NASIL KALICI HALE GETİRİLDİ?

9 yıldır kalıcı yaz saati uygulamasına devam edilen Türkiye'de 1973 yılından 2016 yılına kadar saatler, ilkbahar geldiğinde bir saat ileri sonbahar geldiğinde ise bir saat geriye alınıyordu. 2016 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak, enerji ve elektrik tüketiminde tasarruf sağlanacağı

önerisiyle yaz saatinin kalıcı olması önerildi. 7 Eylül 2016 tarihinde de Bakanlar Kurulu kararıyla Türkiye'de mevsimlik saat uygulaması son buldu ve yaz saati kalıcı hale getirildi.

Vatandaşlar tarafından her mecrada dile getirilen kış saati uygulamasına geçilmek istenmesinin en etkin nedenlerinden biri de gecelerin uzaması ve güneşin geç doğması.

GECELER NE ZAMAN UZAYACAK?

21 Haziran (Yaz gündönümü): Yılın en uzun günü, en kısa gecesidir. Bu tarihten sonra, yani 22 Haziran'dan itibaren geceler uzamaya, gündüzler kısalmaya başlar.

23 Eylül (Sonbahar ekinoksu) itibarıyla gece ve gündüz süreleri eşit olur.

•21 Aralık (Kış gündönümü) ise yılın en uzun gecesi ve en kısa gündür. Bu tarihten sonra tekrar gündüzler uzamaya başlar. Yani şu anda (Ekim ayında) geceler her geçen gün biraz daha uzuyor, bu süreç 21 Aralık'a kadar devam edecek. ■ HATİCE TEKİN

İsimler yeşil, manzara gri!

Konya'nın hızla gelişen konut sektöründe, vatandaşları doğa ile iç içe bir yaşama davet eden isimler taşıyan projeler dikkat çekiyor. Ancak bu cazip isimler, yerinde incelendiğinde sıklıkla gerçeği yansıtmıyor ve yeşil alan vaatleriyle tezat oluşturuyor. "Koru Meram", "Koru Inventium", "Doğa Sitesi Meram", "Naturapark" ve "Doğa Şehir" gibi kulağa huzurlu gelen isimlerle pazarlanan birçok site, sakinlerinin ve şehir planlarının eleştirilerine hedef oluyor.

'DOĞA' İSİMLİ KONUTLARIN YEŞİL ÇIKMAZI: TABELALAR 'KORU' DİYOR, GERÇEKLER 'BETON'

"Doğa", "Koru", "Nature" gibi kelimelerin kullanılması, modern şehir hayatının stresinden kaçmak isteyen Konyalıların bir umut kapısı aralasa da projelerin büyük bir çoğunluğunda yeşil alanlar, yüksek katlı binaların ve otoparkların gölgesinde kalıyor. Reklamlarda gösterilen yemyeşil peyzajlar, bazen sadece birkaç küçük ağaçlık alandan ibaret olup, sitenin toplam yüz ölçümüne oranla hayal kırıklığı yaratıyor. Örneğin, adı 'koru' veya 'natura' geçen bazı siteler, her ne kadar peyzaj alanlarına hatırı sayılır oranlar ayırdığını belirtse de, bu alanların çoğunluğu sert zeminli ortak kullanım alanları, havuzlar ve yürüme yolları olarak tasarlanıyor. Gerçek anlamda ağaçlandırıl-

mış toprağın nefes alabildiği doğal yeşil alanların yetersizliği göze çarpıyor.

PAZARLAMININ GÜCÜ: TÜKETİCİ YANILTIYOR MU?

Uzmanlar, bu durumun modern kentleşmenin bir sonucu olduğunu ve konut projelerinin pazarlama stratejilerinin bir parçası olarak "doğa temalı" isimlerin kullanıldığını belirtiyor. Tüketicinin doğal ve sakin bir yaşam arayışının, müteahhitler tarafından bir pazarlama aracı olarak kullanılması, şehirdeki yapılaşma hızının getirdiği yeşil alan kaybını daha da çarpıcı hale getiriyor. Halkın bu tezatlık karşısındaki tepkisi ise, sosyal medyada ve yerel platformlarda "Konya'nın 'Doğa'sı nerede kaldı?" sorularıyla yankılanıyor.

VAAT EDİLEN KARŞISINDA GERÇEK ARAŞTIRILMALI!

Konya, "Mevlana şehri" kimliğinin yanı sıra, yeşil ve yaşanabilir bir şehir olma hedefine ulaşmak istiyorsa, konut projelerinde kullanılan "doğa" temalı isimlerin arkasındaki gerçeğin, betonarme yapıları değil, nefes alan, gerçek koru ve doğa alanları olması bekleniyor. Tüketicilerin ise, bu cazip isimlerin ötesine geçerek, satın alma kararlarından önce vaat edilen alanların niteliğini ve niceliğini detaylıca araştırmaları tavsiye ediliyor. ■ ALİ EMİR ARSLAN

ZAYI

Konya Teknik Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü öğrenci kimlik kartımı kaybettim, hükümsüzdür.
Ö.No: 211204012 - Emirhan AĞDUK

Konyalı öğretmenin son dersi 'vatan' oldu

İğdır'ın en zorlu köylerinden birinde, teröre karşı manevi bir direniş başlatan Konyalı Öğretmen Şevki Akgün'ün 29 Nisan 1992'deki şehadetinin çarpıcı detayları, arkadaşı Süreyya Doğan tarafından anlatıldı. Şevki Öğretmen, görev yaptığı okulun bayrak direğine bağlanarak canice şehit edildi.

YOKLUKTAN DOĞAN ÖĞRETMENLİK HAYALI

10 Ocak 1965'te Yunak'ta dünyaya gelen Şevki Akgün, zorlu ve yokluk içindeki öğrencilik yıllarından sonra 19 Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Yüksek Okulu'ndan mezun oldu. Kendisi gibi öğretmen arkadaşı Süreyya Doğan'ın anlattıklarına göre Akgün'ün ilk görev yeri, 1990'lı yılların çalkantılı döneminde Doğu'nun en zorlu noktalarından biri olan İğdır'ın Aralık ilçesi Kolikent Köyü oldu. Birleştirilmiş sınıfta eğitime başlayan Şevki Öğretmen, kısa sürede köy halkıyla samimi bir bağ kurdu.

TERÖRE KARŞI MANEVİ DİRENİŞİ

Şehit öğretmen, o dönemde köyden birçok gencin terör örgütü PKK'ya katıldığını fark etti. Üniver-

Süreyya Doğan

site yıllarındaki manevi birikimini kullanarak bu duruma karşı koymaya karar verdi. Köyün gençlerini toplayarak onlarla dini sohbetler yaptı. Arkadaşının anlattığına göre, bu çabalar sayesinde gençlerin örgüte katılımı ciddi ölçüde azaldı. Bu durumu tehdit olarak gören teröristlerin bir akşam öğretmen lojmanına gelerek Öğretmen Akgün'ü silah zoruyla tehdit ettiğini söyleyen Doğan, "Okulda Bayrak çekilmeyecek, Atatürk'ten bahsedilmeyecek, sosyalizme anlatılacak ve köyün sınırları devletle verilmeyecek!" demişler" diyerek olayın ciddiyetini anlattı.

Şehidin ismi, İğdır Şehit Öğretmen Şevki Akgün İmam Hatip Ortaokulu'nda yaşatılıyor.

Yaşadığı şokun ardından kara-kola gidip durumu bildiren Akgün, bir hafta sonra İğdır'da karşılaştığı meslektaşı Süreyya Doğan ile dertleşerek yaşadıklarını anlattı. Süreyya Doğan'ın Şehit öğretmeni sakınlaştırması ise, "Ölüm bizi burada bulacaksa ondan kurtulamayız. Kafana takma, Allah'a tevekkül et. Dayan, Allah bizimledir," sözleriyle oldu.

KÖYLÜ DESTEĞİ GÖREVİNE DEVAM ETTİRDİ

Bir yandan memleketine dönmeyi düşünen Şevki Öğretmen, diğer yandan köyde kurduğunu güçlü bağlar nedeniyle gitmekte zorlanı-

yordu. Tam bu sıralarda, Konya'da inşaatlarda çalışmış olan Mehmet Abi adında bir köylü, ona destek oldu. Bir köylü, öğretmeni "Korkma hoca, biz senden memnunuz. Sen bizim çocuklarımızı okuma yazma öğretiyorsun. Senden öncekiler gitti. Sen bizi sevdiğin, biz de seni. Korkma hoca, sana hiçbir zarar gelmez. Biz varız burada," diyerek görevine devam etmesi için yüreklendirdi. Bu destek, Doğan'a göre Şevki Öğretmen'e zorlu görevine devam etme gücü verdi.

ŞEHADET VE VAHŞET: BAYRAK DİREĞİNE BAĞLANDI!

Şevki Öğretmen'in fedakar ve

azimli duruşu, hainlerin pususunu engelleyemedi. 29 Nisan 1992, Cumartesi günü minibüsle köyüne dönerken, eli silahlı teröristler tarafından aracı durduruldu. Öğretmeni araçtan alıp Ağrı Dağı'na doğru tepelik bir yere götürdüler. Kısa süre sonra birkaç el silah sesi duyuldu. Şevki Akgün, görev yerinde şehit oldu. Teröristler, vahşetin boyutlarını artırarak Şevki Öğretmen'in cansız bedenini minibüsle köy meydanına yakın okulun bahçesine getirdi. Ardından, şehidin naaşını getirdikleri ipe okulun bayrak direğine bağlayıp havaya birkaç el ateş ederek

bölgeden uzaklaştılar. Köylüler, kahramanca öğretmenlerinin bedenini çözerek durumu güvenlik güçlerine bildirdi. Şehit Öğretmen Şevki Akgün, otopsi işlemlerinin ardından memleketi Konya'nın Yunak ilçesinde toprağa verildi. Yıllar sonra İğdır'da bir okula "Şevki Akgün İlköğretim Okulu" adı verilerek aziz hatırası yaşatıldı. Şevki Akgün, vatan sevgisi ve ilim uğruna canını feda eden, görev aşkıyla dolu bir kahraman olarak tarihe geçti. Şehit öğretmenin ismi, memleketi Yunak'ta da Yunak Sağlık Meslek Lisesi'nde yaşatılıyor. ■ ALİ EMİR ARSLAN

Tarım; bitkisel ve hayvansal üretim yapma, doğal kaynaklarımızı muhafaza, geliştirme ve etkili kullanma; sağlıklı nesiller yetiştirme, istihdam yaratma ve ihracat gelirlerini artırmada potansiyeli olan önemli ve stratejik bir sektördür. Bu sektörün mevcut şartlarda daha fazla üretim yapma imkânı varken bazı yanlış uygulamalar nedeniyle hem üretim kaybı hem de üretim yapılan alanlara ve çevreye zarar verilmektedir. Verilen bu zararlar ülkede daha az üretime ve daha fazla tarım ürünleri ithalatına neden olmaktadır. Bu durum sağlık giderlerimizi ve dışa bağımlılığı artırmakta ve dolayısıyla döviz giderlerimizi artırmaktadır.

Ülkemizin farklı coğrafyalarında iklim ve toprak yapısı çok sayıda çeşitli tarım ürünlerini daha fazla miktarda ve kaliteli olarak üretmeye uygundur. Ancak yetiştirme süresince kullanılan girdi temin güçlüğü ve uygulanan tekniklerdeki eksiklikler hem verim kaybı-

na hem de kalite düşüklüğüne neden olmaktadır. Bu durum üretilen tam kullanılmaması nedeniyle israfı neden olmaktadır.

Uygulanan bazı yanlış tarımsal üretim politikaları veya üreticinin memnun kalmaması ve artan dış ürün alımları da üretimden kaçışı hızlandırmaktadır.

Ülkemizde çok farklı kamu ve sivil toplum kuruluşlarında dağıtılmış olan tarımla ilgili hizmetler tek elde "Tarım Bakanlığı" bünyesinde toplanmalıdır. Üretim öncesi, üretim süreci ve sonrasında önemli bazı kontroller Tarım Bakanlığı tarafından yapılmalıdır. Tarımda çok başlıklı giderilmelidir. Kaynakların kullanımında kurumlar arası ilişkiler güçlendirilmeli ve bir koordinasyonla çalışma alanları birbirini bütünleştirmelidir.

İşletmelerde ki arazi parça sayısı azaltılmalı ve bunu sağlamak için toplulaştırma hizmetleri hızlandırılmalıdır. Arazilerin devlet desteğiyle gönüllü birleştirilmesini sağlayacak "Arazi Ofisleri"

TARIMDA (BİTKİSEL ÜRETİME) DAİR BAZI TAVSİYELER

kurulmalıdır. Yerleşim alanlarında kurulan arsa ofisleri benzeri uygulamalara tarım arazilerinde de gidilmelidir.

Tarım yeni açılan alanlarda ve sulama projeleri uygulanan arazilerde belirli kullanım (münavebe gibi) zorunlulukları getirilmelidir.

Tarımsal üretimde yeterli eğitim hizmetlerinin verilebilmesi için kurumlar ve özel sektör yanında TV ve diğer yayın organlarına belirli bir süre tarım eğitimi yayınlama zorunluluğu getirilmelidir.

Ülkemizin coğrafik bölgelerine göre bilimsel olarak belirlenen üretim potansiyeline ulaşabilmesi için ülke genelinde değil bölge bazında üretim

PROF. DR. MEVLÜT MÜLAYİM
haberkonyayenigun.com

ve destekleme modeli geliştirilmelidir. Bazı mikro ekolojiler de yetişebilen bitkiler için özel desteklemeler verilmelidir.

Uygulanan bazı yanlış politikalar köyden şehirlere göçü hızlandırmış olup tarımla uğraşanların yaş ortalamaları yükselmiş ve kırsaldan göç hızlanmıştır. Bu göçü önlemek için bölgesel destekler uygulamaya konulmalıdır. Kırsaldan kentlere göçü önlemek için kırsala zirai destekler yanında sosyal destekler de verilmelidir.

Çiftçi; geleceğe ümitli bakar hale getirilmelidir. İşlenmeyen topraklar için köylere kurulu veya kurulacak tarımsal kooperatiflere yetki verilerek işlenmelidir.

Tarımsal ürünlerin tarladaki satış fiyatı ile tüketiciye ulaştığı fiyat arasındaki açıklık giderilmelidir. Tarladan-sofraya gelene kadar tarımsal ürünlerdeki büyük fiyat farkı hem üreticiyi hem de tüketiciyi memnun etmediğinden bu farklığa bir çare bulunmalıdır.

Birçok meslekte olduğu gibi özellikle tarım belirli eğitimi almış belgeli kişiler tarafından yapılmalıdır. Belgeli tarıma geçiş belirlenecek belirli bir geçiş dönemi sonunda zorunlu hale getirilmelidir. Tarımsal üretime yapılacak yatırımlar ve desteklemeler de bu şart aranmalıdır.

Tarımsal eğitim alanının daha iyi yetişmeleri için eğitim döneminde devlet ve özel zirai kuruluşlar daha fazla staj imkânı sağlamalıdır. Ayrıca devlet, özel zirai kuruluşlar ve meslek oda ve birlikleri öğrencilere eğitim döneminde burs vermelidirler.

Sürdürülebilir üretimin gerçekleştirilmesi için doğal kaynakların korunup geliştirilmelidir. Bitkisel üretimde bölge-

lere göre uygun yetiştirme tekniklerinin yaygınlaştırılması amacıyla yeni bitki çeşitleri de dikkate alınarak uygun ürün deseni desteklemelerde zorunlu uygulanmalıdır. Teknolojik yeni ekipmanların kullanılmasını yaygınlaştırmak için üreticiye ucuz zirai kredi verilmeli ve zirai kooperatifler kanalıyla ortak kullanım teşvik edilmelidir.

Üretici ve tüketicilerin korunması için kontrollü ve güçlü teşvik yanında, satış ve pazarlama gibi konularda ihtiyaç olan yasal düzenlemeler uygulamaya konulmalıdır.

Sürdürülebilir bitkisel üretim için toprak, su kaynakları ve çevre korunmalıdır. Bölgelere göre ihtiyaç duyulan su, özellikle Konya Ovasına dış havzaların ekolojisini bozmadan su temin edilmelidir.

Ovası su temini ile bölgenin üretim potansiyelinin üst seviyede tutulmalı ve ülkemizin tarım ürünleri ithalatı en aza indirilmelidir.

Karatay'ın mali disiplinden taviz vermeden hazırlanan 2026 yılı bütçesiyle, bugüne kadar olduğu gibi, 2026'te de herhangi bir borçlanmaya gidilmeyerek tüm yatırımlar ve hizmetler yine belediyenin öz kaynaklarıyla hayata geçirilecek

Kaynaklarından besleniyor!

Karatay Belediyesi'nin 2026 mali yılı bütçesi, belediye meclisi Ekim ayı toplantısında görüşülerek 9,5 milyar TL olarak belirlendi. Hiçbir faiz gideri olmayan Karatay Belediyesi, 2026 yılı bütçesinin yüzde 50 gibi büyük oranını da her zaman olduğu gibi yine yatırım yapan müdürlüklere ayırdı.

2026 Yılı Mali Bütçesi'nden en fazla payı ilçeye okul ile sağlık, sosyal ve kültürel tesislerin yanı sıra sportif faaliyetlerin yapılabilirdiği yatırımların yapımını üstlenen Yapı Kontrol Müdürlüğü aldı. Yapı Kontrol Müdürlüğü, 2026'te 2 milyar TL'lik bir bütçeye sahip olacak. Vatandaşların ve Karatay'ın ulaşım konforuna bugüne kadar çok önemli katkılar sağlayan yol, parke ve daha birçok çalışmaları Fen İşleri Müdürlüğü 1 milyar 525 milyon TL, Mali Hizmetler 1 milyar 279 milyon TL, Park ve Bahçeler Müdürlüğü 700 milyon TL'lik bütçeye sahip olurken; Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü 700 Milyon TL, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü 700 milyon TL'lik büt-

çesiyle yeni dönemde de Karatay'ın gelişmesine, güzelleşmesine ve ilerlemesine katkı sunacak.

BAŞKAN KILCA BÜTÇENİN HAYIRLI OLMASINI DİLEDİ

Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, 2026 Yılı Mali Bütçesi'ni onaylayan Karatay Belediyesi'nin tüm Meclis üyelerine teşekkür ederek, bütçenin hayırlı olmasını diledi. Başkan Kılca, "Belediye olarak bugüne kadar olduğu gibi, 2026 Yılı Mali Bütçesi'nde de en büyük payı yatırımlara, hizmetlere ve vatandaşın hayatını kolaylaştıracak yeni, özgün projelere ayırdık. Bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında emeği geçen tüm mesai arkadaşlarımızla teşekkür etmek istiyorum. Karatay Belediyesi olarak temel ilkelere her zaman mali disiplini sağlamak, israfı önlemek ve tasarrufları artırarak gelirlerimizi en verimli şekilde kullanmak oldu. Yeni dönem bütçemizde de bu yaklaşımı hep göz önünde bulundurduk. Aldığımız kararla mali bütçemizi geçtiğimiz yıla göre yüzde 36 artmış olduk. 2026

bütçemizi 9,5 milyar TL olarak belirledik. Göreve geldiğimiz günden bu yana bütçemizi yüzde 2964 oranında artırmış bulunuyoruz. Bizler, ilçemize ve hemşehrilerimize hizmetlerin daha kolay ve kaliteli ulaşabilmesi için gayret etmeyi sürdürüyoruz." dedi.

"BÜTÇENİN EN BÜYÜK PAYINI YATIRIMLARA AYIRDIK"

Başkan Kılca, yeni dönemde de bütçedeki en büyük payı yatırımlara

ve yeni projelere ayırdıklarını belirterek, "Fen İşleri, Yapı Kontrol, Park ve Bahçeler, Emlak ve İstimlak ile Çevre Koruma ve Kontrol gibi yatırım yapan müdürlüklerimizin bütçe içerisindeki toplam payı yüzde 50. Bu da bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da hemşehrilerimize hizmet olarak geri dönmesi demek. Park, bahçe ve yeşil kuşak çalışmaları, altyapı projeleri, sosyal, kültürel ve sportif tesis projeleri, okullar, Aile

Sağlığı Merkezi yatırımları ve kamu kurumlarımızla birlikte hayata geçirdiğimiz diğer hizmetler, hemşehrilerimizin yaşam standardını yükselten ve ilçemizin çehresini değiştiren çalışmalar." diye konuştu.

"TÜM YATIRIMLARIMIZI ÖZ KAYNAKLARIMIZLA YAPIYORUZ"

Karatay Belediyesi'nin bugüne kadar ilçenin tamamında hayata geçirdiği tüm hizmet ve yatı-

mlarını kendi öz kaynaklarıyla gerçekleştirdiğini vurgulayan Başkan Kılca, "Hiçbir kuruma veya şahsa borçlanmadık, faiz giderimiz bulunmuyor. 2019'da göreve geldiğimiz yıl olduğu gibi, aradan geçen sürede de ilçemize kazandırdığımız tüm yatırım ve projeleri esnafımızdan, kamu kurumlarımızdan veya bankalardan borç almadan gerçekleştirdik. İnşallah bundan sonra da borç almayacağız. Faiz giderlerimiz sıfır TL. Tasarım tedbirlerimizden taviz vermeyerek mali disiplinimize büyük hassasiyet gösteriyoruz. Dolayısıyla yatırımlarımız, projelerimiz ve ilçemizin estetiğiyle hemşehrilerimize yakışır bir Karatay için gece gündüz çalışıyoruz. Bu bir belediye başkanlığı başarısıdır, ekip başarısıdır. Bütçemizin her kuruluşunu ilçemiz ve hemşehrilerimize için hizmete harçlıyoruz. Yeni ve özgün projelerimizi ve tüm yatırımlarımızı vatandaşlarımızla buluşturmaya devam edeceğiz." diyerek sözlerini tamamladı.

■ KARATAY BELEDİYESİ BASIN BÜLTENİ

SETAP ile eşit imkan, ortak sanat!

Selçuklu Belediyesi, çocukların el becerilerini ve yeteneklerini geliştirerek onlara yeni ufuklar açmaya devam ediyor. Bu kapsamda eğitimlerine devam eden Selçuklu Sanat ve Tasarım Atölyesi, Sızma Mahallesi'nde bulunan İstanbul Ticaret Odası Şehit Muhterem Ak Ortaokulu öğrencilerine "SETAP Mahallemde Sanat Ellerimde" projesi ile atölye etkinlikleri gerçekleştirdi. Okul bahçesine kurulan etkinlik alanında öğrenciler, eğitimler eşliğinde çeşitli sanatsal ve el becerisine yönelik çalışmalara katıldı. Renkli görüntülere sahne olan etkinlikte öğrenciler hem eğlendi hem de yeni bilgiler öğrenme

fırsatı buldu.

Sanat ve Tasarım Atölyesi'nin "SETAP Mahallemde Sanat Ellerimde" projesi kapsamında dış mahallelerde yer alan farklı okullarda etkinlikler düzenlendi. Ekim ayında toplandı 4 farklı okulda gerçekleştirilen atölye çalışmalarıyla 544 öğrenciye ulaşıldı. Böylece kırsal mahallelerde eğitim gören çocuklara sanatı sevdirmek ve onların sosyal duygusal gelişimlerine katkı sağlamak amacı ile etkinlikler gerçekleştirildi. Etkinlikler Mayıs ayında da devam edecek.

BAŞKAN PEKYATIRMACI, "HER ÇOCUĞUMUZA EŞİT İMKANLAR SUNMAK İSTİYORUZ"

Selçuklu Belediyesi olarak çocukların gelişimi için her alan-

da fırsat eşitliğini sağlamayı önemstediklerini ifade eden Sel-

çuklu Belediye Başkanı Ahmet Pekyatırmacı; "SETAP projesiyle ilçemizin dört bir yanına, özellikle de kırsal mahallelerde eğitim gören evlatlarımıza dokunmayı sürdürüyoruz. Sanat ve Tasarım Atölyemiz çocuklarımızın el becerilerini geliştirmeyi, var olan kabiliyetlerini ortaya çıkarmayı ve sanata olan ilgilerini artırmayı amaçlıyoruz. Çünkü biz biliyoruz ki sanat, çocukların hem iç dünyasını zenginleştirir hem de düşünme, ifade etme ve problem çözüme yeteneklerini güçlendirir. Her çocuğumuza eşit imkanlar sunmak, onları geleceğe en iyi şekilde hazırlamak

en öncelikli görevlerimizden biri. SETAP Mahallemde Sanat Ellerimde projesiyle merkezdeki atölye etkinliklerini kırsal mahallelere taşımaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Çocuklarımızın yüzlerindeki mutluluk, doğru yolda olduğumuzu gösteriyor. Her çocuğumuzun bu imkanlara ulaşabilmesi bizim için çok kıymetli. Geleceğe daha donanımlı, özgüveni yüksek ve üretken bireyler yetiştirmek istiyoruz. Bu hedefle çıktığımız yolda, eğitimmin her alanını desteklemeye devam edeceğiz" dedi.

■ SELÇUKLU BELEDİYESİ BASIN BÜLTENİ

Şehrin Hafızası

Yenigün GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

CİLT: 7 • SAYI: 23

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE 22 EKİM 2025 ÇARŞAMBA

ORHAN SEYFİ VE ŞİİRLERİ

Yenigün

Şehrin
Hafızası

ORHAN SEYFİ VE ŞİİRLERİ

ANUŞ
GÖKCE

Sevgili okurlar, bu sayıda sizlere Beş Hececilerden Orhan Seyfi Orhon'u şairlerinden hareketle tanıtmaya çalışacağım. Orhan Seyfi Orhon'un tüm şiirleri bir kitapta "Şiirler" adıyla toplanmış ve 1970 yılında MEB tarafından "1000 Temel Eser" arasında Nihat Sami Banarlı'nın güzel bir tanıtım yazısıyla yayınlanmıştır. Banarlı Hoca, şairin hayatını, yazım tekniğini, şiirlerin şekil ve temasını, musiki ve ahengini tetkik etmiştir. Şiirler daha önce dergi ve gazetelerde tefrika edilmiş, sonra "Gönülden Sesler", "İşte Sevdiğim Dünya", "Fırtına ve Kar", "Münacatlar", "Memleket Şiirleri", "Kervan", "Hatıralar" gibi isimler altında toplanarak yeniden yayınlanmıştır.

ŞİİRLER

Yazarı: Orhan Seyfi Orhon

Yayınevi: MEB Basımevi 1000 Temel Eser

Yayınlanma tarihi: 1970

Türü: Şiir.

Fiziksel özellikleri: Karton kapaklı, küçük boy kitap. 22+ 240+1 sayfa.

İlk dördlük:

"Çok eski zamanda
Oğuz Han Hükümdarmış
İşitmişim Turan'da
Bir Peri Kızı varmış"

Son dördlük:

Ne varsa gençliği, mehtabı, aşkı, rüyası...
Ne varsa hepsi masal!
Evet şu boş dünya
Fakat ne hoş dünya!

Dil ve üslup Özellikleri: Kitap anı duru bir Türkçe ile yazılmıştır. Çoğu şiirleri hece vezniyle yazılmıştır. Şekilde serbest gibi görünse de her bir dize bir sonraki dize ile kafiyelidir. Hece sayıları bazı dizeler-

de azalmakta, bazen bir kelime ya da bir heceye düşmektedir. Bu durum şiirde mükemmel bir ahenk ve musiki yaratmaktadır.

Kitabın muhtevası:

Kitapta bütün şiirleri toplanmıştır. Bu şiirlerde doğayı, komşuları, hayvanları, doğa olaylarını, kar, su, fırtına, rüzgâr, sıcaklığı bulabiliriz.

Şiirlerinde aşk, sevgi, ölüm, hasret, münacat, hatıra vs. konularını işler. Şiirlerinde serbest vezin gibi görünse de aruzun bazı kalıplarını bölerek; değişik bir tarzda yazmıştır. Şair orijinal şiirler yazmak ve emsallerini ve kendini aşmak istemiştir.

Şiir kitapları:

Şiirlerinin çoğunu hece vezniyle yazmıştır. İlk şiir kitabı "Gönülden Sesler" dir. Şair ilk şiirlerini aruzla yazmıştır. Daha sonra Ziya Gökalp'le tanışır. Yaşayan duru Türkçe ile hece vezninde şiirler yazmıştır. Şair, şiirlerinde aruzdan hece veznine geçişini ve Ziya Gökalp'ten etkilendiğini şöyle ifade eder: "Bir Hitit heykeli gibi görünen bu adamın içinden ışıklar geliyordu. En güzel ve en şerefli işin, yaşayan temiz Türkçeyle hece vezniyle yeni şiirler yazmak olduğunu söyledi. Tıpkı dil gibi vezin de milletin malı idi. Aruz vezni ustaca kullanmak hüner değildi. Asıl hüner hece vezni bu günkü zevkimize göre işlemektir.

Şair "Gönülden Sesler" için şöyle demektedir: "Dilde milliyetçilik Türkçülüğün en değerlisi, en verimli ve en feyizlisiy-

İÇİNDEKİLER

•ORHAN SEYFİ VE ŞİİRLERİ
ANUŞ GÖKCE

•İÇ DİLİMİZ VE İÇ SESİ
PROF. DR. FIRDEVŞ GÜNEŞ

•MÜNİR SÜLEYMAN ÇAPANOĞLU'NUN
GÖZÜYLE NEYZEN TEVFIK
MUSTAFA ÖZCAN

h 354

Yenigün

Şehrin
Hafızası

di. Bu sözler içinde heyecanını taşıdığı Türkçülük duygularına dokundu. Ona inandım. Yeniden şairlik hevesine kapılmışım gibi, karşımda hiçbir örneği olmayan bir yol üzerinde emeklemeye başladım. İşte Gönülden Sesler" budur. "(s.3 vd.)

"Peri Kızı ve Çoban Hikâyesi", kitabın ilk şiiridir. Hem masalımsı bir anlatım hem de tarihe ait bir dokunuş vardır. Oğuz Han'ın devreye girerek kıza nasihat etmesi tarihi bir hadisedir.

"... Sevimli kız, güzel kız!
Tek yaratmaz Tanrımız
Kimseyi tabiatta
Var bir eşin elbette
Sen de birine eşsin!

Kız, böyle tek yaşamak
Yararır mı -hele bak-
Senin gibi güzele?
Gel karış artık "El" e;
Neslimiz güzelleşsin!" (s.7vd.)

Şiirlerinde Temalar

"Annemle Hasbihal" de şair annesine olan duygularını dile getiriyor.

Kim annesini sevmez ki. İnsanın her yaşta annesine ihtiyacı var. Çünkü karşılıksız seven tek varlık annedir, babadır.

"... Bugün senin şefkatine, muhabbetine Zanneder misin ki yok ihtiyacım?
Belki eskisinden daha muhtacım!
...

Aşk bir masalmış, yalanmış meğer,
Seven bir kalp için sığınacak yer
Yalnız o kucakmış, o dizmiş.
İnsanlar ne kadar merhametsizmiş!" (s. 53 vd.)

Hayvan sevgisi

Şair, hayvanları çok sever. "Kanarya" şiirinde onların da bir kalbi olduğunu, bizim bilemediğimiz dertleri olduğu için öttüğünü, kederlendiğini ifade eder. Kanaryanın aşk acısı çektiğini düşünür.

"... Belki uzun bir hicranla
Hiçkınıyor, bağınıyor;
Bizden ayrı bir lisansla
Sevdiğini çağırıyor..." (s.59 vd.)

Tabiat sevgisi

Tabiat, şaire ilham kaynağıdır. Yollar, ağaçlar, çiçekler, Boğaziçi'nin eşsiz manzarası şairi büyütür.

"Yolculuk" şiiri şairin hece vezniyle yaz-

dığı gazellerden biridir. Şiirde aşk teması işlenir
"Veda ettim gençliğimin gamsız geçen rüyasına,
Çıktım aşkın nihayeti bulunmayan sahrasına.

Bilmiyordum yol neresi? Varacağım yer neresi?

Dayanarak gidiyordum ilhamımın asasına.

Bu sahranın kanat germiş her yerine ıssızlıklar,
Ufuklardan sade iki yıldız doğmuş semasına." (s. 69 vd.)

Tabiat şiirinde insanlar ve anılar, cadde-ler, sokaklar, şehirler, Boğaziçi, Çengelköy, komşular, esnaflar, dedeler, nineler anlatılıyor

Şair, "Hatıralar Bölümü" "Kış Gecelerinde" adlı şiirde kışın zor yaşam şartlarını, çocukların oynadığı oyunları, birbirlerine yaptıkları şakaları, ev gezmelerini ve yapılan ikramları anlatır. "Çengelköy", "Telgraf Sokağı", "Evimiz" adlı şiirlerinde çocukluğu, gençlik yılları, sokaklarında yaşayan insanları, esnaf dükkanlarını, oturduğu evi, evin çalışanlarını, annesini, babasını, ninesini, dadasını vs. yaşadığı Çengelköy'ü ve 50 yıl sonrası Çengelköy'de meydana gelen değişiklikleri hikâye eder. Dedesinin anlattığı masalları, disiplinini, her gün spor yaptığını unuttuğunu dile getiriyor.

"Boğazın her yeri bir parça değişmiş şimdi,

Yine Çengelköy'ü lâkin öyle!
Bahçeler, bağlar, ağaçlar, evler...

Yine sessiz, yine sakin öyle,
Elli yıl köyden uzak kalmışken

Tanıdım: İşte benim doğduğum ev!
İşte eski mahallem, sokağım!

Geçiyor aynı sokaktan hâlâ
Kendi halinde vakur insanlar...

İşte fasılasız dört mevsim
Köye lezzet dağıtan bostanlar..." (Çengelköy, s.103 vd.)

Ağıt

"Ağıtlar" bölümünde "Vasiyet", "Şairin Ölümü", "Ecel", "Var Olmak", "Yok Olmak Meselesi", "Üç Buut" şiirleri yer alır. Şair, "Vasiyet" şiirinde iki yüzü in-

Yenigün

Şehrin
Hafızası

sanlardan yakınıyor. "Şairin Ölümü" n de ise İnsanların hayattayken yakınında bulunmalarının cenazesinde onu yalnız bıraktıklarını, dostlarının onu hiç hatırlamadıklarını bahseder. "Var Olmak, Yok Olmak Meselesi" nde her şeye rağmen hayatın güzel olduğunu, insanın bu dünyaya geçici bir süreliğine geldiğini, sonuçta ölüm olduğunu hatırlatır. (s.119 vd.)

Ölüm, vatan sevgisi, kahramanlık, vefakarlık

"Memleket Şiirleri" bölümünde "Anadolulu Toprağı" nda vatan sevgisini, özgürlüğün anlamını, gurbette yaşamının zorluğunu ve duyulan hasreti dile getirir. (s.132 vd.) "Eğri Kılıç" ve "Rumeli Hisarları" şiirleri geçmişin hatıralarını canlı tutmak; "En Güzel Ölüm" şiirinde şehitlerimiz saygı ve ihtiram, en güzel ölümün rahat yatağa değil, vatan, millet ve din uğrunda savaşarak ölmek olduğunu ifade ediyor. (s.136)

"Atatürk'ün Ölümü" şiirini hece vezniyle beyitler halinde yazmıştır. Atatürk'ün vefatıyla duyduğu üzüntüyü dile getirir. Beyitler birbiriyle kafiyeli. Atatürk'ü harbin aslan yelesi ve sulhun ise ufuklarda yanan bir meşalesi olarak" görüyor. Tabunun ardından genç ihtiyar, kadın erkek, çocuk çocuk herkesin gözyaşı döktüğünü belirtiyor. (s.139)

"İstanbul'un Fethi" nde ise Fethin nasıl gerçekleştiğini, yapılan hazırlıkları, savaşın başlamasını ve savaş esnasındaki hengâmeyi ve korkuları ve zaferi ve süruru, coşkuyu anlatır. (s.140 vd.)

"Kitabın Kervan" bölümünde insan hayatının sürekliliği, geçirdiği evreler ve en sonunda ölüm kervanına katıldığını ifade eden şiirler vardır. Şair bu kitabında şiir konusunda çok iddialıdır. O, ölçsüz, kafiyesiz ve şekilsiz bir şiir yazılamayacağını ifade eder. "Vezin, kafiye ve şekil şiirin uzviyetindedir. Ona aykırı olamaz. Vezinsiz, şekilsiz, kafiyesiz şiir, ayağı ile resim yapan kolsuz ressam gibi normal bir sanat olmadan çıkar. Şiirde vezin, kafiye ve şekilden bıks, yenilerin eski üstatlarının söylediklerini tekrarlamaktan ileri gelmektedir. Şairin kusurunu edebiyatın tamamına yükleyemeyiz. Şair eskilerin yerine yeni şeyler söylemek ve kafiye ve vezne uygun olarak yeni şekiller geliştir-

melidir." diyen Orhan Seyfi eski şairleri taklit edip, yeni bir üslup ve tarz geliştirmeyen şairleri yermektedir. (s.147 vd.)

"Ölüm ve İhtiyarlık" ta insanın ölmeden önce öldüğünü, ihtiyarlamakla birlikte gözlerinin çökerek bir tabuta gömüldüğünü, gücünün tükendiğini, dışların döktülerek suskunlaştığını ifade ediyor. (s.151) "İncir Ağacı" nda incirlerin ham meyvelerini insanın çocukluk çağına, sararıp morarmasını olgunluk çağına, yaprakların koparıp meyvelerinin ezilmesini de ihtiyarlık ve ölüme benzetmiş olabilir.

"Üç Dünya" şiirinde insan hayatının üç evresini, genç iken aşık, biraz orta yaşa doğru ilerledikçe sermaye biriktirmek için çok çalıştığını, sonra da ihtiyarlayınca, güçten düşünce her şeyin boş olduğunu, günlerini pişmanlıkla geçirdiğini ifade eder. Şekil ve kafiye olarak da klasik değil yeni bir üsluptur. (s.156) Bu bölümün diğer şiirleri; "Grafik", "Güzeller ve Biz", "Talih Kuşum", "Dost", "Son Perde", "Gence Hiciv", "Ben Ölüsem", "Düşmeye Gör", "Kardeşlik", İki Şey". "Düşme" de düşenin dostu olmayacağı, dost ile düşmanın bir olduğunu; "Kardeşlik" te kardeşlerin evvelden beri birbirlerine hasım olduğunu, "İki Şey" de kirpiden post, insandan dost olamayacağını söyler. İnsanların dostluğundan ümitsizdir. (s.163 vd.)

"Münacatlar" bölümünde ise üç münacat, bir tevhit, iki dua vardır.

"Münacat I" de ve "Neredesin?" dünyada çekilen azapların işkencelerin bitmesi, Allah'tan bir yol gösterme ve yardım istemesi, adaletin sağlanması için yakarış vardır. "Dua I" ve "Dua II" karanlık yolların ışması, insanların birbirine sevgi ile bağlanması için Tanrı'dan istekte bulunmaktadır. "Birlik" ve "İman" ise tevhitler. Allah'ın birliğini, her şeye gücü yettiğini tasdik ederek her şeyi ondan istemektedir.

Birlik

"İkilik yok birlik var
Yalnız bunda dirlik var
Yalnız bundadır felah
La ilahe illallah..." (s. 178 vd.)

İman

"Doğruluk sendedir, fazilet sende;
Aranan en büyük hakikat sende
Sensiz ne ilim olur ne ahlak olur! ..." di-

h 356

h 355

YENİGÜN

Sahin Hafızası

yen şair, Allah'ın sıfatlarını överek tasdik etmekte, hayır ve şerrin ondan geldiğine ve ahiret gününe inancını tazelemektedir. "Fırtına ve Kar" bölümü aynı ismi taşıyan tek bir şiirden ibarettir. Tabiat olaylarını en güzel ifade eden şiirlerinden birisidir. Şair bu şiirinde hece vezniyle aruzu birleştirmiştir. Kar ve fırtınaya insanı özellikler vasfederek kişileştirme sanatını doruk noktasına ulaştırmıştır. Terci-i bent şeklinde yazılmıştır. Fakat mısralar bazı yerlerde bir veya iki kelimeye inmiştir. Fırtına çok öfkeli bir insana, kar da elinde neyi kapağına gelen bir dervişe benzetilmiştir.

"Fırtına:

Kudurmuşsan denizlerden intikam al
Ufuklardan zalâm al!
Ağaçlar yık, bulutları çak çak et!
Bütün dünyayı istersen helak et,
Fakat yalnız
Benim sessiz ve ıssız
Şu hücremden çekil, hülyamı bozma
Benim rüyamı bozma!

....
Ey div!
Kudurmuşsan denizden intikam al!
Ufuklardan zalâm al!

...

Kar:
...Görünce kalbimi oynattı bir küçük ler-
ziş,
Garip çehreli, asar-dide bir derviş.
Elinde buzdan bir asa, koltuğunda bir ney
var;
Omuzlarında uzun, bembeyaz uzun saç-
lar...

"... şiirde de görüldüğü gibi fırtına bir
deve, kar da zayıf, uzun beyaz saçları ve
koltuğunda ney olan miskin bir dervişe
benzetmiştir. Şiirin bölümleri aynı cüm-
lelerle birbirine bağlanmaktadır.

"İşte Sevdiğim Dünya" "Su", "Uçak Filo-
su", "Kırlangıç", "Leylek", "Gelincikler",
"Horoz", "Kırpi", "Balıkla Kedi", "Siv-
risinek", "Benimle Kaplumbağa", "Ge-
yik Anne", "Köpeğin Dili", "Tavuklar ve
İnsanlar", "Arlar", "Yağmur", "İrmak",
"Başak", "Sen ve Ben" ... şiirleriyle Orhan
Seyfi Orhun, insanla hayvanların, insan-
la tabiatın iç içe olduğu, ihtirassız, hoş
görülü olduğu barışık bir dünyadan hoş-
lanmaktadır. "Uçak Filosu" nda, ateş bö-

ceklerini uçak filosuna benzetmiştir. Hep
şikâyet ettiğimiz sivri "Sinek" in vızılusu-
nu bile güzel bir musiki, sineği de bestekâr
olarak kabul etmiştir. "Kaplumbağa"
yı dünyanın yükünü sırtında taşıyan bir
adama, "Tavuklar"ın bir yudum su için
Allah'a şükrettiklerini, doymak bilmeyen
aç gözlü insanların nimete nankörlük et-
memelerini, tavuklardan ibret almalarını
önermektedir.

Orhan Seyfi Orhon Kimdir?

Orhan Seyfi Orhon, XX. Yüzyıl Türk şiirine temiz, duru bir Türkçeyi en güzel kullanan, şiirin sesini ve ahengini veren bir şairdir. Milli edebiyatın öncülerinden olan şair, Ziya Gökalp'ın teşvikiyle aruzu bırakıp hece vezniyle yazmaya başlamıştır. Halit Fahri Ozansoy, Faruk Nafiz Çamlıbel Enis Behiç Koryürek, Yusuf Ziya Ortaç tarafından başlatılan hece vezniyle şiirler yazmayı kabul eden Orhan Seyfi, yeni vezne yeni şekiller de katarak orijinal bir tarz geliştirmiştir. Aruzu Türkçeye uygulamada üstün bir başarı göstermiş, aruzun bazı kalıplarını hece vezninin içine katarak şiirde ses ve hareketliliği sağlamıştır. Şair, "Şekilsiz, kafiyesiz ve vezinsiz şiir yazılmaz." demektedir.

Hayatı

1890'da İstanbul Çengelköy'de doğan Orhan Seyfi, Miralay Emin Beyin oğludur. Annesi Nimet Hanım'dır.

Havuzbaşı'nda ilk mektebe başlayan Orhan Seyfi, 1902'de burayı. 1905'te Beylerbeyi Rüştüyesini bitirmiştir. 1909'da Mercan İdadisinden, 1914'te Hukuk Mektebinden mezun olmuştur. Aynı Tarihlerde Meclisi Mebusanın II. Katıplığı'nda çalışmaya başlamış, Meclis kapanınca ya kadar bu görevde kalmıştır.

Şiire çocukluk yaşlarında başlayan şair bir taraftan gazetelere röportaj, şiir ve makale hazırlarken diğer taraftan okullarda öğretmenlik yapmıştır.

1920'de Celal Sahir Erozan'ın başlattığı Beş Hececiler (Faruk Nafiz, Enis Behiç, Yusuf Ziya Ortaç) in grubuna katılmış ve milli edebiyata yönelik şiirler yazmıştır. İlk şiirleri aruzla, daha sonra hece vezniyle, bazen aruz ve hece karışık yazmıştır. 1910'da on beş günde bir çıkan "Hıyanet" dergisini çıkararak şiirlerini burada yayınlamıştır. Ziya Gökalp'le tanıştıktan

357 h

YENİGÜN

Sahin Hafızası

sonra hece vezniyle yazdığı şiirleri Türk Yurdu, Yeni Mecmua, Yarın gibi dergilerde yayınlamıştır.

Yusuf Ziya ile 1922'de mizah dergisi Akbaba'yı çıkardı. 1924-1927 yılları arasında "Papağan", "Yeni Kalem" mizah dergilerini, 1924-1926 yılları arasında "Resimli Dünya" adında çocuk dergisini çıkardı.

TBMM'de 8. Dönem Zonguldak ve 13. Dönem İstanbul Vekilliği görevinde bulundu. Birçok dergi çıkartan ve Ulus, Cumhuriyet, Son Havadis gibi gazetelerde şiirleri ve makaleleri yayınlanan Orhan Seyfi Orhon, 22 Ağustos 1972'de vefat etti. Zincirlikuyu Mezarlığına defnedildi.

Eserleri:

Şiirleri: Fırtına İle Kar (1919), Peri Kızıyla Çoban Hikayesi (1919), Gönülden Sesler (1922), Kervan (1935, 1964), O Beyaz Bir Kuştu (1941), İstanbul'un Fethi (1953), İşte Sevdiğim Dünya (1962), Tüm Şiirler (1970)

Antoloji: Hayat Bilgisi Şiirleri (I-III 1929, 1930),

Hikâye ve Roman: Kerem İle Ash (1938), Çocuk Adam (1943)

Sonuç

Milli edebiyatımızın gelişmesinde şiirleriyle, hikâye ve romancılığıyla büyük

hizmetler eden Orhan Seyfi Orhon'u her Türk gencinin yakından tanıyıp, şiirlerini, nüktelerini, Türk dilinin gelişmesine verdiği katkılarını okuması gerekmektedir. Bugün "Türkçe ile ilim yapılmaz", "Türkçe ilim dili değildir." diyenlere en güzel örnek Türkçe ile yazılmış romanlar, hikâyeler, oyunlar ve şiirlerdir. Yine Atatürk'ün yazdığı "Geometri" kitabı, Türkçenin ne kadar harika bir ilim dili olduğunu göstermektedir. Masallarımız, destanlarımız, şiirlerimiz, atasözleri ve bilmeçelerimiz, efsanelerimiz, mîterimiz, folklorumuz Türkleri millet yapan ve ayakta tutan temel değerlerimizdir. Bunları da ancak halkın anlayacağı sade bir Türkçe ile yazılmış eserlerde bulabiliriz.

Orhan Seyfi sadece bir şair değildir. Onun yazarlık ve dergicilik yönü de çok güçlüdür. Çocuklar için çıkardığı dergiler, yetişkinler için çıkardığı dergilerde milli konuları işlemiş, önce aruz sonra da hece vezniyle şiirler yazmış, gençleri dergiciliğe özendirmiştir.

22 Ağustos 1972'de Hakk'ın rahmetine kavuşan Orhan Seyfi Orhon'u şükran ve saygı ile yad ediyor ve mekanının cennet olmasını diliyoruz. Ahirete intikal etmiş olan tüm şair ve ediplerimize Allah'tan rahmet, hayatta olanlara da sağlıklı bir yaşam temenni ediyorum.

ACZİMİN GİRYESİ

Ahmet Sevgi

يرك اوستنده ده آلتنده ده دردسز باش اولاجاغینی صانم
آتالریم «دردسز باش مزارده تاش» دیورلر سه ده اینانم

DERTSİZ BAŞ
Yerin üstünde de, altında da dertsiz baş olacağını sanmam,
Atalarımız "Dertsiz baş, mezarda taş" diyorlarsa da inanmam.
22 Ekim 2025
(Ahmet Sevgi)

358 h

YENİGÜN

Sahin Hafızası

İÇ DİLİMİZ VE İÇ SESİ

Günlük yaşamda insanlar dış ve iç olmak üzere iki dil kullanmaktadır.

Dış dil sesli, gürültülü ve herkesin duyduğu bir dildir. İç dil ise sessiz, gizemli, kişiye özel ve sadece kişinin duyduğu dildir. Çoğu kişi okuduğu kelimelerin sesini zihninde duymakta ya da kendi kendine içinden sessizce konuşmaktadır. İç dil, iç sesi ya da iç konuşma denilen bu olgu, genellikle sessiz okuma, yazma, dinleme, görsel okuma ve anlama sürecinde ortaya çıkmaktadır. Zihindeki bütün işlemlere eşlik etmekte, bireyin düşünme, karar verme, sorgulama, fark etme, hatırlama, problem çözme, öz düşünme, geleceği planlama gibi süreçlerine yön vermektedir. Hatta bireyin korku, endişe, kaygı, üzüntü gibi duygularını düzenlemeye yardımcı etmektedir. Böylece dil, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilere katkı sağlamaktadır.

Peki, iç sesi, iç konuşma ya da iç dil nedir? İnsanlar bazen derin düşüncelere sevk eden, bazen susturulmaya çalışılan o küçük ses nasıl ortaya çıkmaktadır? İç dünyamızda etkili olan, sağlık için ihmal edilmemesi gereken bu küçük ses ne işe yaramaktadır? Bu olgu herkeste var mıdır? Ne zaman veya hangi durumlarda ortaya çıkmaktadır? Tam olarak nasıl ve ne için kullanılmaktadır? Herkese katkı sağlamakta mıdır? İç konuşma veya kendi kendine konuşma nasıl yapılmaktadır? Bu küçük ses normal işleyişten çıkıp takıntılı hale geldiğinde nasıl önlenmektedir?

Bilimsel kaynaklarda iç sesini açıklamak veya tanımlamak için farklı kelime ve kavramlar kullanılmaktadır. Örneğin iç dili, iç sesi, zihin dili, iç konuşma, sessiz konuşma, iç monolog, iç diyalog, hayali konuşma, özel konuşma, özel ses, sözleşme, ses altı konuşma gibi. Araştırmalar bu olgunun her bireyde olduğunu göstermektedir. Bu ses bazen bilinçli bir seçim yapmaya, bazen belirli olaylar hakkında düşünmeye, bazen de bireyin kendisiyle kavga etmesine eşlik etmektedir. Akıllı ve mantıklı hareket etmek isteyen kişinin zihinsel özelliği olarak değerlendirilmektedir. Ancak insanların bunu ne

PROF. DR. FIRDEVŞ GÜNEŞ

kadar etkili ve verimli kullandıkları bilinmemektedir. Çoğu kişi kendi kendisiyle konuştuğunun farkında bile değildir.

Lucile Rapin'e (2011) göre iç sesi, herkeste ortak olan ve üzerinde tam kontrol sahibi olmadığımız zihinsel bir olgudur. Hepimiz kafamızın içinde kendi kendimizle konuşuruz. Kendi sesimizi, hatta bazen tanıdığımız insanların sesini bile duyarız. Hélène Loevenbruck'a (2022) göre, iç sesi olgusu kafanın içinde kişinin kendi kendine konuşma eylemidir. Yüksek sesle konuşmaya benzer bir işlemdir. Bu olgu düşünme, karar verme, zihinsel gelişim gibi süreçlere katkı sağlamaktadır. İletişim kurmak, daha iyi düşünmek, farklı duruşlar sergilemek, kararları incelemek, günlük olayların artı ve eksilerini değerlendirmek, anıları hatırlamak gibi çeşitli amaçlara hizmet etmektedir.

Victor Rosenthal (2020) iç sesini şöyle açıklamaktadır: İç eskilerin değer verdiği, modernlerin görmeyen geldiği, beni olgusu kafanın içinde konuşan, bana fısıldayan ya da kulağıma bağuran samimi bir sestir. Bu ses beni bazen bunaltıyor, bazen rahatlatıyor, bazen de olup bitenler hakkında yorum yapıyor. O bana arkadaşlık ediyor, yaşantıma bilinçli bir derinlik sağlıyor. Dünyadaki gelişmeler hakkında bakış açısı kazandırıyor. Onunla konuşarak kendimle sosyal ilişkilerimi sürdürüyorum. Konuşma sırasında sadece kelimeleri değil amaçları, yöntem ve teknikleri, sosyal duruş, konuşma biçim ve şekillerini de paylaşıyoruz.

Görüldüğü gibi iç sesi çoğu insanda görülen zihinsel bir etkinliktir. Sessiz, gizemli, kişiye özel ve sadece kişinin duyduğu bir sestir. Bireye hayat boyu eşlik etmekte ve onunla birlikte yaşamaktadır. Neredeyse tüm bireyler kendiliğinden ortaya çıkan bu zihinsel iç sesini kullanmaktadır. Bu küçük ses bireyi güdülemekte, cesaretlendirmekte, teselli etmekte, duygu ve düşüncelerini düzenle-

359 h

YENİGÜN

Sahin Hafızası

meye yardım etmektedir. İç sesi bazılarında endişe, korku, tasa, büyük acı ve dikkate, bazılarında hayalende, duygusal, canlı ve neşeli durumlara, bazılarında ise dualara eşlik etmektedir. Dil ve zihinsel işlemlerde önemli bir rol oynamakta, okuma, yazma, anlama, sorgulama, öğrenme, ezberleme, çok yönlü düşünme, ikilemleri çözmeye, duyguları kontrol etme, karar alma ve güdülemeye yardımcı olmaktadır.

Araştırmalara göre iç sesinin ortaya çıkma ve kullanılma sıklığı kişiye göre değişmektedir. Çoğu kişide farklı sürelerde kullanılmaktadır. Örneğin Hurlburt ve meslektaşları tarafından yapılan bir araştırmada bireylerde ortaya çıkma sıklığı % 0 ila 100 arasında değişmekte, ancak genel ortalama % 23 civarında olmaktadır. Bu oran neredeyse uyku hariç uyanık olduğumuz sürenin dörtte birine karşılık gelmektedir. Başka bir ifadeyle günlük yaşamın dörtte biri kadar sürede insanlar iç sesini duymakta, dinlemekte veya kendi kendine konuşmaktadır. Bu da önem kazanmış bir dildir.

Peki, iç ses ne işe yaramaktadır? Kafanın içinde duyulan iç sesi daha net düşünmeyi sağlamaktadır. Bireyi çevreleyen gerçeklik üzerindeki algıyı güçlendirir ve düşünmek için zihinsel bir araç olmaktadır. Bu durum dil becerilerini geliştirme, planlama, problem çözme, sorgulama gibi karmaşık zihinsel süreçleri geliştirmektedir. Aynı zamanda bir görevden diğerine geçmeye yardımcı etmektedir. Bireyin iç sesiyle kendi kendine psikolojik sağlığını yolum etmektedir. Ayrıca sosyal ilişkileri olumlu yönde etkilemektedir. Yeni üretimler yapmaya katkı sağlamaktadır. Müzik alanında bile bireye önemli yardımlar yapmaktadır. Müzisyenleri sesleri işiterek, sözlerin anlamını derinden hissederek eserler üretmektedir. Ancak bazen farklı durumlar olmaktadır. Örneğin Beethoven 27 yaşından itibaren işitme sorunları yaşamaya başlamış ve ileri yaşlara doğru tamamen sağır olmuştur. Bir müzisyenin duyma yetisini kaybettiikten sonra eser üretmesi çok zordur. Beethoven böyle bir engelle nasıl başa çıkmıştır? Küçük iç sesi sayesinde, ona zihninde müziği söyleyen notaların sesi sayesinde eserler üretmiştir. İşitme engeline rağmen en unutulmaz bestelere imza atmıştır.

İç sesinin zararlı yönü de bulunmaktadır. Bazen takıntılı düşünceler olarak karşımıza çıkmaktadır. Takıntılı düşünceler bir çeşit iç sesi olmakta ancak kaygı yönü ağır basıldığından bireyi rahatsız etmektedir. Bunlar düşünme değil, bir problemin etrafında dönüp durma, şekilde görülmektedir. Durdurulamaz ve ciddi hatalara neden olmaktadır. Bunları durdurmak veya kontrol altına almak gerekmektedir. Çünkü bu düşünceler bireyi ileriyeye taşımamakta, tam tersine aynı sorunun etrafında dönüp durmasını getirmektedir. Bu nedenle iç sesine ve takıntılı düşüncelere dikkat edilmelidir.

Okunada İç Sesi: Sessiz bir oda ya da kütüphanede kitap okurken kafamızın içinde bir sesin yankılandığını duyarız. Bu sesi yazı yazarken ve düşünürken de duyarız. O bizim iç sesimizdir. Sessiz okuma sırasında okunan kelimeleri zihinde tekrar etmektedir. Çoğu kişi bu olguya "zihinden okuma" demektedir. Sessiz okurken harfler otomatik olarak seslere çevrilirken, kâğıtta yazılı harfler daha önceden sesli okunduğu gibi beyinde bir ses oluşturmaktadır. Ardından kelimenin görsel biçimi ile anlamı birleştirilerek kelime anlaşılacaktır. Böylece iç sesi, kelimeleri, cümleleri ve metni anlamayı sağlamaktadır. Bir başka ifadeyle sessiz okumada harfleri tanıma, sıralama, kelimeleri anlamıyla birleştirme ve cümle oluşturma sürecinde iç sesinden yararlanılmaktadır. Uzman okuyucular kelimelerin küçük iç sesini beyinde duyarak okumakta ve anlamaktadır. Bu nedenle çocuklara erken yaşlardan itibaren yüksek sesle okuma öğretilmelidir. Zamanla sesli okumayı içselleştirmeleri ve sessiz okumaya geçmeleri sağlanmalıdır.

Fransız araştırmacılar, sessiz okuma sırasında beyinde gerçek ses gibi duyulan iç sesini araştırdılar. Araştırma sonunda beyinin sessiz okuma sırasında her kelimeye yoktan ses ürettiği ortaya çıktı. Bu soyut olgunun, çocuklukta bu yana yüksek sesle okuma ve konuşma sırasında öğrenilen sesler ve kelimeler arasındaki ilişkinin, yaşam boyu devam etmesi ve giderek otomatik hale gelmesinden kaynaklandığı, sonucuna vardı. Bu ilişki, sessiz okuma sırasında kendiliğinden

360 h

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

den aktif hale gelen beynin ilgili bölgeleri arasındaki bağlantıları arttırmak ve gidermek için sesi gibi duyulmasını sağlamaktadır. Bu araştırmalara rağmen iç sesinin kökeni ve beyin tarafından nasıl algılandığı hâlâ gizemini korumaktadır.

Yazmada İç Sesi: Yazma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgileri yazıya aktarma işlemidir. Yazma öncesi zihindeki bilgiler gözden geçirilir, yazılacak yazının amacı, yöntemi, konusu ve çerçevesine göre gerekli bilgiler seçilir. Seçilen bilgiler bazı zihinsel işlemlerden geçirilerek düzenlenir. Bunlar sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi. Bu işlemler sonucu düzenlenen bilgiler harf, hece, kelime ve cümle kullanılarak yazıya aktarılır. Bu süreçte çok sayıda dil ve zihinsel beceri iç içe ve birlikte uygulanır. Duygu, düşünce ve hayalleri açık ve anlaşılır olarak yazmak için iç sesinden yararlanır. İç sesi cümleleri mantıksal bütünlük içinde sıralar, karşılaştırma yapar, sebep-sonuç ilişkisi kurar, değerlendirir ve özetler. Yazarın hatalı ifadeleri bulur, soru işareti, virgül, nokta, tire, parantez gibi noktalamaya işaretlerine dikkat eder.

İç Konuşma: İç konuşma, bireyin kendi kendine içinden sessizce konuşmasıdır. Bu konuşmada günlük işler planlanmakta, önemli kararlar alınmakta, "Eviden çıkarken anaharları unutmama" gibi uyarılar yapılmaktadır. Peki, bu işlemler nasıl gerçekleşmektedir? Bazı uzmanlara göre iç konuşma, yüksek sesle konuşmanın sessize alınmış halidir. Yani iç konuşma ile düşünce arasında ilişki kurulmuş, iç konuşmanın yüksek sesle konuşmanın sessiz biçimi olduğunu açıklamıştır. İç konuşma sessiz, kısa süreli, zayıf, küçük konuşma olarak tanımlanmıştır. Bazı uzmanlar ise bireyde üç tür iç konuşmanın olduğunu açıklamıştır. Bunlar amaçlı, keşfedici ve pasif iç konuşmalardır.

Amaçlı Konuşma: Belirli bir amaca yönelik ve gönüllü olarak yapılan bir iç konuşmadır. Örneğin günlük işleri ve görevleri planlamak, alış veriş listesi yapmak, fikirleri düzenlemek, bir bilgi ya da sözü ezberlemek, bir telefon numarasını hatırlamaya çalışmak gibi. Bu iç konuşmada genellikle temel düşünceler ve yapılacak işlemler üzerinde durulmakta, konuşma sırasında tam cümleler kullanılmaktadır.

Keşfedici Konuşma: Bu iç konuşma zihinsel yoğunlaşma sırasında beklenmedik bir şekilde ve kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bir çalışma sırasında dikkatin başka yöne kayması ya da biraz azalması üzerine bireyde zihinsel gezinme başlamaktadır. Kişi odaklandığı konudan uzaklaşmakta ve farkında olmadan başka bir konuya yönelmektedir. Böyle durumlarda kişi konular ya da olaylar arasında ilişkiler kurmaya, karşılaştırma yapmaya, daha önceden dikkat etmediği bazı durumları fark etmeye başlamaktadır. Üst düzeyde yaratıcı ve üretici bir konuşma olmakta, birey daha önce düşünmediği, görmediği yol, yöntem ve durumları keşfetmektedir. Bu olgu kendiliğinden, kasıtsız, ani ve geçici olmaktadır. Zihinsel gezinme işlemi her zaman dille ilişkili değildir. Bazen görsel, dokunsal ve kokusal görüntülerle de ortaya çıkabilmektedir.

Pasif Konuşma: Bu kendiliğinden ve pasif olarak yapılan iç konuşmadır. İstemsiz konuşma da denilmektedir. Diğer konuşmalara göre biraz daha başboştur. Örneğin uykuya dalarken zihinden geçen fikirler, dinlenirken yapılan iç konuşmalar bu gruba girmektedir. Bu iç konuşma sık sık kesintiye uğramakta, konuşma sırasında daha farklı beyin ağları harekete geçmektedir. Pasif konuşmada tam cümleler yerine kısa kelimelerle yetinilmektedir. Örneğin "Ekmek almam gerekiyor" gibi tam cümle yerine "ekmek" kelimesi yeterli olmaktadır.

İç konuşma türleri farklı beyin ağlarını harekete geçirmektedir. Ancak konuşmaların olumlu olması gerekmektedir. Olumlu iç konuşma, iç sesinin yıkıcı değil, bireyi güçlendirici ve cesaretlendirici olması demektir. Bireyin kendini yargılamaması, olduğu gibi kabul etmesi, sevgi, saygı ve öz şefkatle konuşması demektir. Araştırmalara göre düzenli olarak olumlu iç konuşma yapmak, kişiye önemli faydalar sağlamaktadır. Bunlar stresi daha iyi yönetme, özgüveni artırma, dayanıklılığı geliştirme, sağlıklı ilişkiler kurma ve mutluluk seviyesini artırma gibi sıralanmaktadır.

Olumlu iç konuşmayı geliştirmek için önce iç gözlem yapılması önerilmektedir. Bunun için kişi zaman ayırmalı ve kendini sürekli izleyerek yaptığı konuşmaları saptamalıdır. Olumsuz iç konuşmaların ne zaman ve nasıl ortaya çıktığını anlamaya çalışmalıdır. Bö-

361

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

lece kendisiyle nasıl ve ne zaman olumsuz konuştuğunun farkına varmalıdır. Ardından olumsuz iç konuşmaları olumluya dönüştürmek için çabalamalıdır. Onları nasıl olumlu ifade edeceğini düşünmeli, çeşitli teknikler uygulamalıdır. Olumsuz iç konuşmalar okul ve iş yaşamını, sosyal ilişkileri ve genel olarak hayatı doğrudan etkilemektedir. Onları olumluya çevirerek zihinsel olarak rahatlatmaya çalışmalıdır.

Olumsuz iç konuşmalar zihni kaşırdığı veya zihinsel karışıklık oluşturduğu zaman anında belirlenmeye çalışmalıdır. Bunun için günlük tutma, telefona notlar alma, video veya ses kaydı yapma gibi tekniklerden yararlanılabilir. Böylece zihinden geçen, bireyi bitkin ve tükenmiş hissettiren olumsuz iç konuşmalar kaydedilmiş olur. Kaydedilen konuşmalar sakın bir zamanda okunmalı veya objektif bir şekilde incelenmelidir. Bu iç konuşmalar öz eleştiri, öfke veya hayal kırıklığı gibi ağır duygularla doluyorsa, olduğu gibi kabul edilmeli, yerine kişiyi motive eden ve güçlendiren olumlu cümleler zihne yerleştirilmelidir. Günlük yaşamda olumsuz konuşmalardan kaçınılmalı, olumlu insanlarla vakit geçirilmelidir. Olumlu kitaplara ve içeriklere ağırlık verilmelidir. Kişinin kendisini olduğu gibi kabul etmesi ve kendisiyle

dost olması olumsuz iç konuşmaları azaltmaktadır. Buna dikkat edilmelidir.

Sonuç olarak, dış dil gibi iç dili de geliştirmek gerekmektedir. İç dil sessiz okuma sırasında kelimeleri tanıma ve anlama sürecine eşlik etmektedir. Okurken harfler seslere çevrilirken, kelimeler sıralanmakta, yazılı kelimeler sesli okumada olduğu gibi beyinde ses oluşturmaktadır. Birey iç sesini duyarak kelime, cümle ve metni anlamaktadır. Çocuklara erken yaşlardan itibaren sesli okuma öğretilirken ardından sessiz okumaya geçilmektedir. Bu durum yazma sürecinde de görülmektedir. İç sesi duygu ve düşüncelerin harf, hece, kelime ve cümle kullanılarak yazıya aktarılmasına yardımcı etmektedir. İç konuşma ise kişinin kendi kendisiyle sessiz konuşmasıdır. Bireylerde amaçlı, keşfedici ve pasif olmak üzere üç tür iç konuşma görülmektedir. Bunlar farklı beyin ağlarını harekete geçirerek bireyin dil, zihinsel ve duygusal gelişimine, günlük yaşamına ve kendini yönetmesine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle iç konuşma üzerinde önemle durulmakta ve olumlu olmasına ağırlık verilmektedir.

Kaynak: Güneş, F. (2024). Sessiz Okuma ve Konuşmada İç Sesi. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, 9(1), 1-27.

GÜLİSTAN'IN GÖLGESİNDE

AHMET SEVGİ

راستی موجب رضای خداست
کس ندیدم که کم شد از ره راست

Doğruluk, Allah'ın rızasına sebeptir. Doğru yolda kaybolan kimse görmedim.

(Şeyh Sâdi)

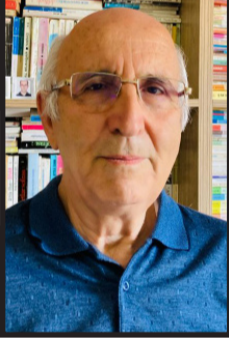
DOĞRULUK
A l l a h'ın rızasını daima doğrulukta ara,
Doğru yolda yürüyene hiçbir zaman düşmez dara.
22 Ekim 2025 (Ahmet Sevgi)

362

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

MÜNİR SÜLEYMAN ÇAPANOĞLU'NUN GÖZÜYLE NEYZEN TEVFİK

MUSTAFA ÖZCAN

Giriş

Neyzen Tevfik'in yolu sık sık hastaneye düşer. Bir gün basında şu haber çıkar. "Neyzen Tevfik hastaneden çıktı."

İşte bu başlık, Münir Süleyman Çapanoğlu'na Neyzen'le ilgili birçok konuyu hatırlatır. Bunlar, Tevfik'in hayatından kesitler, yani sarhoşlukları, derbederlikleri, serserilikleri ve şiirlerinden örneklerdir. Münir Süleyman Çapanoğlu, Neyzen Tevfik'e uzak bir insan değildir. Söylediğine göre babasının eski bir dostu, gençlik arkadaşısıdır. Hatta evlerinin en has misafiridir. Neyzen, akşamlardan, içki ve saz âlemleri sırasında bütün ısrarlara rağmen neyni üflemez. Ancak Çapanoğlu ailesinde kaldığı zaman akşamın alaca karanlığında, deniz üstündeki odasında denize karşı taksime başladı mı, Münir Süleyman'la babası odalarından çıkıp, Neyzen'in odasının eşliğine oturarak sessizce onu dinlerler. Neyzen'e bağlılığı böyle başlamıştır. Kısaca çocukluğunda Neyzen'i böyle görmüş ve tanımıştır. Çocukluğunun önemli bir figürüdür Neyzen. Daha sonraki yıllarda bu baba dostuyla arkadaşlık eder. Gezdiği, içtiği, dolaştığı, yattığı yerleri, uğradığı kahveleri, yerlerde de beraber bulunur. Yattığı sokakları görür. Dolayısıyla 30 yıllık dostluk ve yakınlığının neticesi olan bu bilgi birikimi okurlara sunmakta yarar olduğu düşünceyle bu yazı serisini hazırlamıştır. Bu yazılar kaleme alındığı sırada Neyzen Tevfik 60 yaşındadır. Biz de Münir Süleyman Çapanoğlu'nun bu gözlem ve tespitlerini okurlara sunmak istedik. Bu yazı bu düşünceyle hazırlanmıştır.

Aile çevresi ve eğitimi

Yazar şiirlerinden de yola çıkarak Neyzen Tevfik'in hayat hikâyesini anlatır. 1296 yılında doğduğunu belirtir... Doğum yeri Bodrum'dur. Aile çevresini tanıtır. Özellikle babası, rüştiye mektebi başöğretmeni Fehmi Efendi'nin etkisinde kaldığını

söyler. İlk tahsilini memleketinde yapmıştır. Eğitim ve öğretimine, babasının büyük katkı yaptığını ifade eder. Babasından Gülistan okuduğu şöyle belirtir: "İlk dersi babamdan aldım. Ne öğrendimse ondan öğrendim evveleri. Mektep hocam kara cahilin biriydi. Okuduğunu anlamıyordu. Anlamadığı için de anlatamıyordu."

Yazar, daha sonra da Neyzen'in İstanbul'daki hayatına geçer.

İstanbul'a tahsil için gelmiştir. Fatih'te (Fethiye) medresesine girmiş, orada bütün medrese derslerini okumaya başlamıştır. Billhassa (Mollacami) önem vermiştir. Medresede Şeyh Vasfi, Mustafa Sabri, Hoca Asım gibi sonradan hepsi birer şöhret olan kişilerle arkadaşlık eder, onlara ney için çok uğraştığını söyler. Münir Süleyman Çapanoğlu, Neyzen'in medresenin din ve itikadi üzerinde hiçbir etki yapmadığı düşüncesine katılmaz. Eski şiirlerinden örnekler vererek, bu etkiyi göstermeye çalışır. Ehli iman ve itikat hakkındaki fikir ve telâkilerini belirtir. Ama şu gerçeğin de altını çizmekten geri kalmaz: O, her şeyden önce yobazın ve medresenin düşmanıdır.

Ney Tutkusu

Neyzen Tevfik, bir gün Bodrum'da Tepecik denilen semtteki bir kahveye gider. Sekiz, dokuz yaşında bir çocuktur. Orada iki garip insan görür. Bunlardan biri koltuğunun altından bir torba ve torbanın içinden bir "ney" çıkarıp üflemeye başlar. Diğeri de Esrar Dede'nin bir gazelini okur. Ney'in sesi küçük Tevfik'i sarhoş eder. Sabahleyin babasından ders okurken, "ney"

363

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

üflemek istediğini söyler. Babası, sazi, şarkıyı günah sayanlardan değildir ama o, her şeyden önce oğlunun okumasını ister. Ney öğrenmesine razı olmaz. Babasını dinlemez küçük Tevfik, bir kamyı koparı, kendine ney yapar. İşte "ney" öğrenmek hevesi böyle başlar, denemelerde bulunur ve birtakım sesler çıkarır.

Ailesi, Bodrum'dan Urla'ya taşınır. Çarşıda dolaşırken Berber Kâzım'ın dükkânından ney sesi gelmektedir. Hemen doğrular, dükkâna girer ve "ney"e olan aşkı ve merakını anlatır. Kısaca dükkân sahibinden meşke başlar, nota öğrenir. Tevfik artık çok daha mutludur. Giderek kendini geliştirmektedir. Yazar, onun ilerleyen yaşlarında ney üfleşlerinde eşsiz bir kudret, bir nağme ve ses hâliki olduğunu söylemektedir. Münir Süleyman Çapanoğlu şöyle der:

"Ben musikiye meraklı bir adamım. Biraz da şarkı falan meşk ettim. Ve Türkiye'nin en büyük, en üstat sazencelerini dinledim: Kemeğeci Vasil gibi, tamburi Cemil gibi, udî Nevres gibi, kemani Tatyos gibi..."

Bir hayli Neyzen de dinledim. Fakat Tevfik ayanında bir üfleyiciye, onun kadar sağlam hançerelisine rastlamadım. Neyzen, muhakkak ki, "ney"de bir merhale; "ney"de devir açan, devir yapan ve kapayan bir sanatçıdır."

Yazar, bu konudaki görüşünü; Şair Eşref ve Şair Tokadizade Şekip'in Neyzen'i öven sözleriyle, şiirleriyle desteklemektedir. Ne var ki, ilerleyen yaşında bu konudaki performans düşmüştür. Zaten kendisinin de eskisi gibi "ney" üfleyemediğini söylediğini dikkati çekmektedir.

Şiire Nasıl Başladı?

Neyzen Tevfik daha küçük yaşta şiir yazmaya heveslenmiştir. Münir Süleyman Çapanoğlu, bu konuda, Neyzen'in şu sözlerini nakletmektedir:

"Yedi yaşında ya var ya yoktum. Köyümüzde saz şairleri gelmişti. Bir gece bunları dinledim. Esasen "Kan Kalesi"ni, "Kahraman Katil'i, "Arzu ile Kanber" i, "Tahir ile Zühre"yi, "Leyla ile Mecnun"u dinlemiş, bunlardaki beyitleri ezberlemiştim. İşte şiir söylemek, (yazmak anlamında) hevesi saz şairlerini dinlemek ve bu kitaplardaki nazımları ezberlemekle başladı."

Neyzen, İzmir Mevlevihanesi'ne gittiği zaman Şeyh Nurettin'e "ney" üflemek ve "şiir" söylemek istediğini söyler. Şeyh Nurettin de dergâhın birinci neyzenine emir verir. Kısaca elinden tutarlar, nota, meşk, sema, şiir hepsi birlikte yürür. İlk yazısı İzmir'de çıkan "Muktebes" adlı dergide yayınlanır. Üstat bu yazının bir gazel olduğunu belirtmiş ve şöyle demiştir: "Zannedersem 313, 314 tarihinde basıldı. Galiba yaşım da 15 yahut 16 idi..."

Neyzen Tevfik, bu yıllar içinde, birçok büyüklerle tanışmış, "ekâbir" meclislerinde bulunmuş, şair Eşref'e, Abdülhalim Memduh'a, Tokadizade Şekib'e, Bıçakçızade Hakkı'ya, Tevfik Nevzat'a, Ruhî Baba'ya (Bunların hemen hepsi İzmir'in önde gelenleridir) tekkede hizmet etmiştir. Bu nüktedan, şair ve hür fikirli insanlarla dost, arkadaş olmuş, hatta kadeh arkadaşlığı yapmıştır.

İstanbul'a gelince Mehmet Akif'in çevresinde yer almıştır. Ondan aruz öğrenmiştir. Akif'i daima rahmetle, saygıyla anmıştır. Tevfik, tam anlamıyla bir şairdir. Münir Süleyman; onun özlü, ruhlı, asaletperver bir şair olduğunu söyler. Hatta ona göre şairliği, Neyzenliğine üstündür. Oysa Neyzen, kendisi şairlikte bir amatör olduğunu ifade etmektedir. Münir Süleyman, şiirlerindeki felsefi düşünceleri, tasavvufi terennüm etmiş olmasından dolayı ona, "şair filozof" sıfatını yakıştırmaktadır.

HECCAĞ SAİR

Neyzen Tevfik'in hiciviyeleri de pek kuvvetlidir ve bunlar ondaki sanat ve hiciv kabiliyetini gösteren birer nefis örneklerdir. Bilindiği gibi hiciv, insanlığın bayağılıklarını, iğrençliklerini, adiliklerini tasvir eden önemli bir tarzdır.

Münir Süleyman Çapanoğlu, makalesinde, hiciv vadisinde, Şeyhî'nin Har nemesinden başlayarak Nefî'nin, Sururî'nin hicivlerine kadar gelir ve daha sonra Eşref'e geçer. Onu, edebiyat tarihimizin yegâne hiciv güneşi sayar. Neyzen Tevfik, Eşref'i üstat bellemiştir. Onun gibi güncel önemser ve şiirlerinde günün siyasi, içtimai havasını yansıtmaya çalışır. Günün olaylarından yararlanarak kıtalarını, hiciviyelerini kaleme alır. Münir Süleyman Çapanoğlu, günün olaylarını hicveden

364

Yenigün

Sohbet
Hafızası

şiiirlerinden çeşitli örnekler sunmuştur yazısında. Sonunda Neyzen'in "aktüaliteyi kaçırın bir adam olmadı" hükmüne varmıştır. Çapanoğlu, Ahmet Rasim'in torunu Osman Nihat Akin'in, Neyzen'in şu şiirini besteleyeceğini de belirtmiştir: Deli gönlümü sana verdiğim akşam Kanmadan zevkine geçti de akşam Şimdi viran kalan o bahçelerde Dert verir gönlüme, derdin her akşam. Yazara göre, Neyzen'in, şiirlerini dinletmeyi çok sevmektedir. Yeni bir şey yazdı mı, onu okuyacak bir dost, bir arkadaş, bir insan arar. Rastladığı insan, şiirden anlayan birisi ise, o zaman keyfi daha da artar ve şiirini yazdırır. Yanlış anlaşılmalı: Neyzen Tevfik herkese şiirlerini yazdırmaz. Bu konuda son derece titiz ve kiskançtır. Sadece, yazılarını, kıymet bilen, o eserleri saklayacağına güvendiği insanlara dikte eder.

Neyzen'in kitaplaşan(basılan) iki eseri vardır: İlki "Hiç", diğeri "Azabı Mukaddes". İkisi de küçük birer broşür gibidir. Özellikle Azabı Mukaddes, on altı sayfalık bir eserdir. Yazarın çocukluk arkadaşısı olan eski gazetecilerden İbni Mevlâna Hasan Said tab ettirmiştir. Ve ikisinin de 1942 yılında nüshaları kalmamıştır. Hemen belirtelim ki, muazzam denilebilecek kadar şiiri vardır. Bunların bir kısmı Hakkı Süha Gezgün'de, bir kısmı da Münir Süleyman Çapanoğlu'ndadır. Bütün külliyatı ailesinde Şefik Kolaylı'dadır denilebilir.

Son günlerde Ahmet Halit Kitabevi'nin eserlerini basacağı duyduğunu söyleyen Münir Süleyman şu uyarıyı da yapmadan edemez:

"Tevfik'in yazısı kargacık burgacıktır. Çok karışık yazar, kelimeler, örümcek ayaklarına benzer. Bazen kendi yazısını da okuyamaz, işin içinden çıkamayınca kızar, hiddetlenir. Çok defa da yazdığını anlayamaz, bir mana çıkaramaz." O zamanlar kendini sorgular. Acaba ne demek istediğini düşünür. Fakat onun bu gafleti çok sürmez. Çabucak kendini toplar ve maksadını şerh ve izah eder."

Kendine Has Bir Yaşam Felsefesi Vardı

Bir şiirinde bu felsefesini şöyle yansıtmıştır: Neş'e olur, gizlenirsin şarapta, Helal, haram yazılırsın kitapta Sevdalarla şu inleyen rûbabda

Sensin, âşıkları nâlân edersin

Serserinin düştüm aşkınla "mey" e Nasıl girdin elimdeki şu "ney" e Hem beni seversin "Neyzenim" diye Hem de sarhoş diye destân edersin" Çapanoğlu'na göre üstadın hayatta kıymet verdiği hiçbir şey yoktur. Ona birçok zenginler, devlet ricali evlerinin, konaklarının, saraylarının kapılarını açmışlardır. Bunlar arasında Sultan Beşinci Mehmet Reşat, Hıdiv Abbas Hilmi, Sadrazam Sait Halim, kardeşi Abbas Halim Paşalar vardır. O ise bunları müstağni kalmış, her lütuf ve ihsanı reddettiği. Hatta Sultan Reşad'ın kendisine hediye ettiği bir nisfiyeyi ertesi günü bir başkasına vermiştir. Çapanoğlu bu nisfiyenin Üçüncü Selim'in üflediği nisfiyelerden olduğu kanaatinde dir.

Neyzen paraya önem vermez. Parasız yaşamayı bilir. Parasızlıktan korkmaz. Bir şiirinde malın, rütbenin, altın ve gümüşün meftunu olmadığını söyler. Nazarında nakdin (para) hiçbir değeri kalmadığını ifade eder. Kirli ellerde görünce paradan iğrenmiştir. Tevfik paraya önem verseydi, daha sonra kafasını sokacak bir köşesi, birkaç apartmanı, dükkânı olurdu, yan gelir yaşardı. Oysa o kazandığını saçmış, yoksullara vermiştir. Hatta bundan zevk duymuştur. Sonunda elinde kendisinin dediği gibi "ney" ile "mey" kalmıştır. O "mey"de Bektaşî, "ney"de Mevlevî görünmüştür.

Neyzen Tevfik bu halinden çok memnun olmamakla birlikte çok kere şöyle dediğini yazar Münir Süleyman Çapanoğlu:

"-Hayatımda iki şeye sahip olamadım: Para ve uşak! Paraya sahip olamadım, çünkü onda saklamağa, keseme doldurup üzerine düğüm üstüne düğüm vurmaya layık bir değer, bir kıymet göremedim. Uşağa gelince, ben bunların en alçak gönüüllü olanı ile bir saat içinde senli benli olurum. Yüz göz olur çıkarım. Ve ikinci saatte hangimizin efendi, hangimizin uşak olduğunu tayin etmekten e, o da ben de âciz ve zavallı kalırız".

İkinci tefrikanın hemen başında da Neyzen'in kendisini şöyle tarif ettiğini bildirir: "Neyzen Tevfik, sazi ile, sözü ile düzü yani rakı ile seyyar bir ibret-i mücessemedir."

365

Yenigün

Sohbet
Hafızası

Çapanoğlu, onun şiirinde de söylediği gibi meşrep ve mezhepçe hem Bektaşî hem de Mevlâna yolunda olduğuna işaret etmektedir. Neyzen için "Volkanlar gibi kaynağan bir ruha sahiptir." demektir.

Büyük sanatkârın Zaaf ve Derbederlikleri

Neyzen'in hastaneden çıkışını kimse yadırgamaz. Münir Süleyman Çapanoğlu da. Çünkü büyük sanatkârın eski âdetidir. Yaşayışına dikkat etmek, içkiden, yüzü gözü şişer, zelim bir yaşayıştan çekinmez. Vücudu içice yorulunca, hastaneye kendini atar. Neyzen işte o zaman "kendi ifadesine göre vücudunu tumara ve kalafata çeker". Kalafat yeri de Haydarpaşa, Cerrahpaşa hastaneleridir. Son beş on yıl içinde ise en sık gittiği hastane Bakırköy hastanesidir.

Hastanede, bazen on beş, bazen da bir ay kalır. Çıkmak istediği zaman izin vermezlerse kaçar. Yahut bütün kışı geçirirdi. Daha sonraları yazın çıkıp kışın girmek gibi bir yol tutmuştur. Münir Çapanoğlu'nun belirttiğine göre bazen da hastaneye zorla götürmüşlerdir.

Bu zaafından iki tanesi mühimdir. İlki çok rakı içmesidir. Bu yönüyle tanınmıştır. İçki içmeye nasıl başladığını bizzat kendisi anlatır. Yıllarca ayık gezmemiştir denebilir. Hatta 1914 savaşına kadar ne kadar içtiğini hesaplamıştır. Rakıdan başka üç ton kadar esrar içtiğini söylemektedir. Bir o kadar da afyon kullandığını belirtmektedir. Bu üç büyük kuvvetin sayesinde her reнге girdiğini ve her boyayı boyadığını, serserilerle düşüp kalktığını, paralı parasız gezdirdiğini, cami avlularında, mezarlıklarda yatışını ifade etmekte, "taş, yağmur, soğuk bana bir şey yapmadı, sapasağlam gezdim" demektir.

Münir Çapanoğlu'nun dediğine göre bir zamanlar rakıyı bırakmıştır. Rakıya düşkünlüğün yerini yemeğe düşkünlük almıştır. Bu yemek düşkünlüğü ona sazi, sözü, şiiri bile unutturmuştur. "Üç yıl var ki ağzıma bir katre rakı koymuyorum. Şimdi biricik zevkim, düşüncem yemek, boğaz! Dostlarımdan kime rasgelsem, sıhhatinden evvel bildiği güzel, lezzetli yemeklerin isimlerini ve nasıl pişirildiğini soruyorum. Bazı günler, çok, haddinden fazla yediğim halde bir türlü doymuyorum.

366

rum. (...) Şurasını da söyleyeyim ki, insanın iştihası olmak demek, muazzam bir çiftliği, milyonlarca serveti var demektir. İspanya'nın Elhamra sarayını bir yumurtaya değişmem."

Münir Süleyman Çapanoğlu, Neyzen'in derbederliğine de yazısında yer verir. Ama yemeğe düşkünlük gösterdiği dönemde, yani içkiyi bıraktığı dönemde derbederliği de terk etmiştir. Temiz bir insan olmuş, üstünde başında lekedem, çamurdan eser kalmamıştır. İçkiyi çok defa bırakmıştır. Altmış yıllık ömrünün içinde böyle dönemler vardır. Fakat bu bırakışlar uzun zamanlar devam etmemiştir. Sözelgeşi Umumi Harp sıralarında Çapanoğlu'nun yalısında otururken, Neyzen Tevfik, dört beş ay ağzına içki koymamış, evin kütüphanesine kapanmış, devamlı okumuştur. Fakat bir gün, şöyle bir dolaşayım diye evden çıkmış, bir hafta sonra derbeder halinde, her tarafı yara bere içinde çıkıp gelmiştir.

Diğeri de çok küfür etmesidir. Konuşurken patavatsız bir dil kullanır. açık saçık ifadelere başvurur. Uluerto küfreder. Çapanoğlu şöyle diyor: "O, her sözüne küfürle başlar, gene suntuurlu bir küfürle bitirir." Hatta "Küfür, lisanın tuzu, biberidir" dediğini nakleder. Ona göre Neyzen'in küfürleri orijinaldir. Öyle bayağı, her gün işitilen küfürlere benemez. Küfür onun ağzında kıymet kazanır.

Yazısının bir tefrikanını Neyzen'in derbederliklerine ayıran Münir Süleyman Çapanoğlu, bu husustaki kanaatini şöyle anlatmaktadır:

"Tevfik'in ömrü, denilebilir ki, mütemadi bir derbederlik ve serserilik içinde geçmiştir. Hoş, şimdi de öyle geçiyor ya?" Bununa istisnası sadece hastanelerde yatışı ve rakıyı bıraktığı günlerdir. Diğer zamanlarda sürekli farklı bir yerde yatmış, hatta kendi evinde bile yatıp kalkmamıştır. Toplumun her tabakasından dostları, ahbabları, kadeh arkadaşları vardır. Bunların içinde birçok büyük adamlar, zenginler, kibarlar, şairler, kaleml adamları sayılabilir. Ayrıca en çok düşüp kalktığı insanlar, serseriler, sarhoşlar, kopuklar ve esrarkeşlerdir.

Bir zamanlar Yenicami'in arkasındaki (yakımdaki) Üsküplü İsa'nın kahvesine

Yenigün

Sohbet
Hafızası

devam etmiş, postu oraya sermiş, gece işçileri, mantarcılar, dızdızcılar gibi insanlarla bir arada kalmıştır. Burasını zabita bilir. Hırsızlık gibi olaylar olduğu zaman hemen buraya gelir. Bu kahvehane, bir çeşit hırsızlık, serseriler sitesidir. İnsanların durumuna göre, sınıfına göre yatma parası alınır. Taş üstünde yatanlardan (100 para) altına post serilenlerden ise (yedi buçuk kuruş) alınır. Kerevetlerin, kuru tahtaların üzerine yatanlar çeyrek verirler. Zabita Neyzen'i sever, bazen ona sokakta sızmış bir halde rastladığı zaman, Tevfik'i ya tutuklarlar ya da karakola götürüp istirahatini temin ederler. Hatta bir hamam açtırıp yattıkları bile olur.

Neyzen Tevfik, serserilerin, kopukların arasında yatmaz. Ehli dil, efendi bir adam olan kahveci İsa, Neyzen'i sevdiği ve saydığı için ona bir "İhtiram yeri, ayrı bir köşe" ayırmıştır. Yazar, Neyzen'in bu odasını birçok kereler görmüştür. Hatta bu küçük odada onunla içki içmiş, şiirlerini not etmiştir. Dahası, onun mezesinin "iki zeytin tanesi, yarım bir ayva, bir küçük dilim peynir yahut yalnız bir mandalınadan" ibaret olduğunu belirtmiştir.

Neyzen Tevfik, yaşadığı bu mekânı, orada geçirdiği günleri sık sık özlemle anmış ve bu özlemini şöyle ifade etmiştir:

"İsa'nın kahvesinde geçirdiğim zamanlar, hayatın en mesut demleridir. Orada efanevi bir hayat sürdürdüm. Bir imparator gibi, bir derebeyi gibi yaşadım. Ben de onlara ney üflüyor, taksim yapıyordum. Bu yalınayak, başkacak, yırtık elbiseli, şurası burası meydanda, insanlardan gördüğüm iyiliği ve kadirşinaslığı hiçbir zaman unutamam."

Münir Süleyman Çapanoğlu, Neyzen Tevfik'in İsa'nın kahvesinden ayrıldıktan sonra da buraya gittiğini, eski dostlarını aradığını, onlara para verdiğini, içki ısmarladığını, sırtındaki elbiselerle çamaşlıklarını çıkarıp onlara dağıttığını, kendisinin de onların elbiselerini giydiğini söylemektedir.

Münir Süleyman Çapanoğlu, yazısında bir de Sait Cebbare adlı çok zengin ve Hayyam meşreppli bir adamdan bahsetmektedir. Sait Cebbare, Neyzen'i çok sever. Bir gün evine götürür. Elbise, çamaşır verir. Bir de oda ayırır. Haylı de para verir. Fa-

kat, Neyzen Tevfik, evden dördüncü günü kaçar. Doğru Galata'da meyhaneye gider. Çünkü kendi ifadesine göre onu "rahat, rahatsız etmiştir "

Neyzen'in Askerliği ve İki Anı

Öncelikle söyleyelim: Neyzen Umumi Harp'te askerdir. Ney üflediği için Askeri Müze'ye verirler. Müze müdürü Muhtar Paşa'dır. Paşa, ona saygı ve sevgi gösterir. Neyzen'i, Mehtar takımında görevlendirir. Fakat Neyzen disiplini sevmez. Sürekli kaçar. Hatta bazen mehtar takımında kendisi gibi görevli zurnacı Arap Mehmet'i de yanına alarak kaçar. Arkasından aramaya çıkarlar. Kumandanlık adeta seferber olur. Birlikte baş başa eğlenirler. Neyzen, bir başka kaçışında ise Münir Süleyman Çapanoğlu'nun evine gider ve orada beş on gün kalır.

Neyzen'in bir kere de Arap Hadi ile kaçtığı belirtilmektedir. Çapanoğlu firarlarının ikinci günü, onlara Eminönü'nde yıklan Valide Kiraathanesi önünde rastlamıştır. Neyzen nisfiyesini üflemede, Hadi de oynamaktadır. Yazar, bu Hadi'nin devrin değişik, kendisine mahsus kişilerden biri olduğunu söylemektedir. Ayrıca Hadi'yi Sermet Muhtar Alus'un basında tanıttığını bildirmektedir.

Neyzen'le ilgili birkaç anı yazmadan geçmeyeceğiz. Çünkü bu anılar, onu biraz daha tanıtmaktadır. Talat Paşa ile şöyledir: Neyzen Tevfik, Yenicami'deki kahvede yatıp kalkarken, bazen aklıma eser, Sadrazam Talât Paşa'yı görmek hevesine kapılır. O zaman şırasını filan içtikten sonra yola çıkıp doğru Babıali'ye gider.

Talât Paşa'nın kapısının önüne çömelir, kendisine haber yollar, bir taraftan da ney üfler. Çok demokrat ve temiz yürekli bir adam olan Talât Paşa, Neyzen'i çok sevmektedir. Bunun için kapıya kadar gelir, elini sıkar, ona harçlık verir, bazen de bizzat göremez, selâm ve para yollar.

Neyzen, bu parayı ne yapar? Münir Süleyman Çapanoğlu'nun söylediğine göre, Paşa'nın verdiği para daha cebinde ısınmadan biter. O zamanın Tefeyyüz Kütüphanesinin karşısındaki İsmail meyhanesine gelinceye kadar on parası kalmaz. Ekseriya da yolda rastladığı dilencilere dağıtır. Bazen de İsmail'in meyhanesinde, orasının müdâvimlerinden olan Musullu

367

Yenigün

Sohbet
Hafızası

meşhur İzzet ile birlikte ney üfler, İzzet de okur. İzzet, eşine az rastlanır bir ses sahibidir. Musiki üstadıdır. Meyhaneden çıkarırken, rakı parasından cebinde kalanların hepsini İzzet'e verir.

Bir başka anıyı biraz kısaltarak nakledeyim:

Bir gün yazar Neyzen'e sorar: "Hoca, kimlere "ney" çaldın? Bunların arasında hükümdarlar falan var mı?"

Neyzen, şu cevabı verir: "-Hükümdarlara mı...? Bırak şunları... Ben Tamburi Cemil'e, Mehmet Akif'e çaldım. Ahmet Rasim'e, babana çaldım."

Sonuç

Münir Süleyman Çapanoğlu bu uzunca etüdünü şöyle bağlamaktadır. Aynen alıyorum:

"Neyzen Tevfik'in edebi şahsiyetine, Neyzenlikteki kudretine, felsefesine, heccavlığına, derbederliğine, serseriliklerine, sabit fikirlerine, gayritabii hallerine, bir kelimeyle, orijinalitesine dair verilecek en kısa malumatı bile böyle birkaç makaleye sığdırmak imkânsızdır. Bunun içindir ki, ben ancak denizde damla kabilinden bir

şeyler verebildim. Kendi kendine bir devir, bir âlem olan ve dehasının bir fevranıyla bütün sanat sınırlarının dışına çıkan Tevfik hakkında ciltlerle kitap yazılsa yine onu anlatmak kabil değildi.

Üstadım Ahmet Rasim, Neyzen için şunu söylüyor: "Hâke düşmüş bir cevher!"

Sonradan kitaplaşan bu yazı dizisinde Münir Süleyman Çapanoğlu, Neyzen'i genelde İstanbul'daki haliyle tanıtır. Bodrum'dan, Urla'dan, İzmir Mevlevihane'sinden çok bahsetmez. Hele yurtdışında yaşayan Neyzen'i hiç anlatmaz. Hiç şüphesiz Neyzen'in yurtdışında da başından pek çok macera geçmiştir. Ayrıca çocukluğundaki hastalığı söz konusu etmez. Evliliğine ilişkin de bilgi vermemektedir. Bunların olmamasını doğal karşılarıyoruz. Çünkü yazar İstanbul'da yaşayan Neyzen'i nasıl tanıdıysa bize öyle anlatmıştır. Dolayısıyla kusurlarını, sevaplarını anlatmış, musikide, şiirdeki ustalığını, başarısını vurgulamış, iç dünyasının derinliklerine inmeğe çalışmış, kişiliğinin karakteristik yönlerini gözler önüne sermiştir.¹

¹ Neyzen'le ilgili olan bu yazılar, 21 İllkntan 1941, 5,11,18,25 sonkânun 1942'de **Haber Akşam Postası**'nda yayımlanmıştır. Münir Süleyman Çapanoğlu, bunları "Haftanın Sohbeti" genel başlığı altında yazmıştır.

MESNEVİ'NİN GÖLGESİNDE

AHMET SEVGİ

باز اکر باشد سپید و بی نظیر
چونکہ صیدش موش باشد حقیر

*Doğan, isterse beyaz ve eşsiz olsun;
fare avladıktan sonra bayağıdır.
(Hz. Mevlânâ)*

MUNDAR ÖLMEK
*İster vezir, ister vezirîâzam, istersen padişah ol,
Yiyip içtiğin haramsa, mundar ölürsün, bunu böyle bil.
22 Ekim 2025
(Ahmet Sevgi)*

368

Alaaddin ALADAĞ ile

şehir
sohbetleri

www.sehirsohbetleri.com | f t i g /sehirsohbetleri

Geçmişin sessiz tanıkları, sanatın dokunuşuyla bugünün estetiğine dönüşüyor. Siret Uyanık, Araştırmacı Yazar Alaaddin Aladağ'ın Şehir Sohbetleri yazı dizisinde "Belleğin İzi" sergisiyle Çatalhöyük'ün binlerce yıllık mirasını çağdaş sanatın diliyle yeniden yorumluyor

Taşa sinen izler!

Binlerce yıl öncesine uzanan bir uygarlığın izlerini bugünün sanat diliyle buluşturmak... Sanatçı Siret Uyanık, "Belleğin İzi" adlı sergisiyle Çatalhöyük'ün 9 bin yıllık tarihini çağdaş bir estetik anlayışla yeniden yorumluyor. Anadolu'nun köklü geçmişinden beslenen Uyanık, arkeolojiyle sanatı buluşturan projeleriyle hem kültürel belleğe hem de insanlığın ortak mirasına farklı bir perspektif kazandırıyor. Yurtiçinde ve yurtdışında sayısız sergide eserleriyle yer alan, sanat yolculuğunu "geçmişle bugün arasında bir köprü kurma çabası" olarak tanımlayan Siret Uyanık, "Belleğin İzi" sergisinin ilham kaynağını, hedeflerini ve Çatalhöyük'ün çağdaş sanata yansımalarını, Araştırmacı Yazar Alaaddin Aladağ'ın Şehir Sohbetleri yazı dizisinde anlattı.

Siret Uyanık kimdir? Bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

İlk resim sergimi 2001 yılında açtım. Yurtiçinde ve yurtdışında birçok müzelerde ve galerilerde eserlerim sergilendi ve kataloglara girdi. Anadolu Üniversitesi mezunuyum. Hacettepe Üniversitesi'nin yayınladığı e-kitapta yazılarım yer aldı. 2012 yılında Amerika'da yayınlanan International Contemporary Masters V (Uluslararası Çağdaş Sanatçılar) Kitabında Yer Aldım, Ayrıca Important Artists In The World (Dünyadaki Önemli Sanatçılar) kitabının 2013 basımında da çalışmalarım yer almıştır. Proje yönetimi eğitimleri olarak Siret Art Project Danışmanlık şirketini kurarak yurtiçinde ve yurtdışında çok sayıda sanat projeleri gerçekleştirdim. Kültür Bakanlığı ve

Siret Uyanık

Türk Tarih Kurumu ile gerçekleştirdiğim 20'den fazla projelerimin çıkış noktaları Anadolu tarihinin ve uygarlığının çağdaş sanata buluştuğu projelerdir.

"Belleğin İzi" sergisi hangi düşünceden, hangi çıkış noktadan doğdu?

Yaklaşık 9.200 yıllık geçmişle Çatalhöyük, yalnızca bir yerleşim alanı değil, aynı zamanda sanatın en eski ifade biçimlerinden izler taşıyan bir uygarlık merkezi. Duvar resimleri, kabartmalar, figürler ve özgün mimarisiyle dünya arkeolojisinin en değerli miraslarından biri olan Çatalhöyük, bu sergiyle birlikte çağdaş sanatçıların özgün bakışıyla yeniden yorumlanıyor.

Sergi, geçmişin tanıklıklarını çağdaş bir dille görüntür kılarken, izleyici ile sanatçı arasında zamana yayılan bir diyalog kuruyor. Tarih her zaman sanatçılara ilham vermiş, esin kaynağı olmuştur, bu açıdan Çatalhöyük zengin estetik değerleriyle çağdaş sanata da konu oldu ve bu sergi oluşturuldu.

Serginizde Çatalhöyük'ün hangi yönünü öne çıkarmayı ter-

cih ettiniz?

Çatalhöyük'ün duvar resimleri, ritüelleri ve yaşam biçimi; aslında bugünün sanatçısına hâlâ çok şey söylüyor. Dünya belleği ve ilk neolitik kent. Binlerce yıl önce insanın dünyayı algılamaya biçimi ile bizim arasında köprü kurmaya çalıştı.

Sanat ve arkeoloji arasında nasıl bir köprü kuruyorsunuz? Çatalhöyük insanın belleği ile bizim belleğimiz arasında sizce nasıl bir süreklilik var?

Sanat ve arkeoloji arasındaki ilişki bence, geçmişin bugünün diliyle yeniden düşünülmesi üzerine kurulu. Arkeoloji bize maddi buluntuları, yapıları, izleri sunuyor; sanat ise bu izlerin bugünkü anlamını tartışmaya açıyor. Çatalhöyük insanın belleği ile bizim belleğimiz arasında da kesintisiz bir süreklilik olduğunu düşünüyorum.

Çatalhöyük, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alıyor. Bu evrensel mirasın sizin kişisel sanat yolculuğunuza kattığı ilhamı nasıl tanımlarsınız?

Çatalhöyük ilginç mimarisi, duvar resimleri dönemin yaşam

biçimi ile ilk ziyaretten beri beni çok etkilemiştir defalarca geldim ve her seferinde bu etkiyi hissettim

İnsan, her dönemde yaşamını sanatla anlamlandırma ve geride iz bırakma eğilimi göstermiştir. Bu eğilim, mağara resimlerinden günümüzün çağdaş sanat pratiklerine kadar kesintisiz bir şekilde varlığını sürdürmüştür.

Sergiyi gezen izleyiciye ne tür bir deneyim yaşatmayı hedefliyorsunuz?

Sanatın ve tarihin bu eşsiz buluşmasında, geçmişin izlerini keşfetmek ve anlamak, izleyici ile sanatçı arasında yeni bir diyalog başlatıyor. Sergi, bu diyalogun bir parçası olma olanağı sunarken, her sanatçının kendine özgü perspektifini ve anlamı bu biçimini görünür kılıyor. Resimden heykelle, seramikten dijital sanata uzanan disiplinler arası bir çeşitlilik içinde, izleyici hem farklı tekniklerle üretilmiş yapıtları deneyimleme fırsatı buluyor hem de sanatçıların bakış açıları aracılığıyla Çatalhöyük'ü yeniden düşünme imkânı yakalıyor.

Çatalhöyük, geçmişle oldu-

ğu kadar günümüz kimliğimize de ilişkili. Sizce bu sergi, izleyicilere kendi köklerine dair nasıl bir farkındalık sağlayabilir?

Geçmiş, aslında bugünümlü anlamak için bir önsöz niteliğindedir. Shakespeare'in de dediği gibi, geçmiş bugünü yorumlamak için bir temel oluşturur. Çatalhöyük ise yalnızca binlerce yıl öncesinin yaşamını değil, aynı zamanda bugünkü kimliğimizin köklerini de hatırlatıyor. Bu sergi, izleyicilerle geçmişle aralarındaki bağı yeniden düşünme, kültürel kökenlerine dair bir farkındalık geliştirme ve kendi kimliklerini tarihsel akarsüreklilik içinde görme fırsatı sunuyor.

Konya'da, Çatalhöyük'ün yanı başında böyle bir serginin açılması sizce nasıl bir önem taşıyor?

Bu serginin ilham kaynağının merkezinde yer alan Çatalhöyük'ün kendi karşılaştırmalı merkezinde açılması çok anlamlı. Bir ören yerinin çağdaş sanat sergisine ev sahipliği yapması nadir görülen bir durum. Geçmişten gelen ilhamın güncel sanata aktarılması hem ilginç hem de heyecan verici bir buluşma ortaya

koyuyor.

Bu süreçten sonra Çatalhöyük ile ilgili yeni projeler veya farklı yorumlar planlıyor musunuz?

Arkeoloji ile sanatı buluşturan ve ülkemizin kültürel değerlerine odaklanan bu projeyi yurtdışında da taşınmayı hedefliyoruz. Çünkü sanat, tanıtım için her zaman güçlü bir perspektif ve etkili bir anlatım aracıdır. Tarih ve sanatın kesiştiği bu sergiyi, yeni projeler ve farklı platformlarla sunmaya devam edeceğiz.

Son olarak, "Belleğin İzi" sergisi sizin için nasıl bir yolculuk oldu?

Serginin ön hazırlıklarını, sanatçı iletişimlerini ve kurgusunu Prof. Ali Umut Türkcan ile birlikte gerçekleştirdik. İlk sergimizi İstanbul AKM'de açtık ve gerek sanatçılardan gerekse sanatseverlerden yoğun ilgi gördük. Bu ilgi, serginin ikinci kez düzenlenmesini teşvik etti. Şimdi ise bu projeyi farklı platformlarla taşıyarak daha geniş kitlelerle buluşturmayı planlıyoruz. Destekleri için Konya Büyükşehir Belediyesi'ne çok teşekkür ediyoruz.

Psikolog, Yazar ve Özel Eğitim Öğretmeni Hayriye Açıkgöz, çocukların kelimelerin sustuğu yerde nasıl iletişim kurduğunu kaleme aldı: "Oyun çocuğun iç dünyasına açılan bir kapıdır." dedi

Çocuğun gizli dili: Oyun!

Çocuklar, çoğu davranışlarıyla ruh hallerini belli edebiliyor. Uzmanlara göre onların yaşadıkları üzücü olaylar sonrası verdikleri tepkilerden, mutlu olduklarında yaptıklarına ve hiçbir şey yapmıyorken bile bir anlam çıkarmak mümkün olabilir. Çocukların yaşadığı duygusal zorlukları ve travmaları anlamak için kullanılan temel yöntemlerden biri olan oyun terapisi, uzmanlar tarafından giderek daha fazla öne çıkarılıyor. Psikolog Hayriye Açıkgöz, bu yöntemin önemini anlattı.

'OYUN SADECE EĞLENCE İÇİN DEĞİL'

Açıkgöz, oyun terapisini çocuğun oyun yoluyla kendini ifade etmesini sağlayan terapötik bir yöntem olarak tanımlıyor. Çocukların korkularını, kaygılarını ve iç çatışmalarını çoğu zaman hiç konuş-

Hayriye Açıkgöz

madan sembolik oyunlarla dile getirdiğini vurguluyor. Yazısında çarpıcı bir örnek paylaşan Açıkgöz, yeni kardeşi doğan 4 yaşında bir çocuğun seans boyunca "küçük bebek" figürünü hep en uza-

ğa koyduğunu aktardı. Açıkgöz, bu davranışın sadece kıskançlık değil; sevgiye olan açlık, anlaşılma arzusu ve kaybolan ilgiyi geri alma çabası olduğunu belirterek, "Söyleyemediklerini oyun anlat-

tu." yorumunu yaptı.

SADECE SORUNLU ÇOCUKLAR DEĞİL!

Açıkgöz, oyun terapisinin sadece travma, kayıp ve istismar gibi büyük zorluklar yaşayan ço-

cuklar için değil; duygularını yönetmekte zorlanan, içe kapanık ya da çok hareketli çocuklar için de destekleyici olduğunu ifade etti. Açıkgöz, terapistlerin asıl amacının çocuğu değiştirmek

değil; onun duygularını anlamasına ve ifade etmesine destek olduğunu belirterek, "Her oyuncak bir cümle, her oyun bir hikaye anlatır." dedi.

■ TÜLİN ŞEKER

KONYA Yenigün

Kuruluş: 01 Ağustos 2025
22 Ekim - 28 Ekim 2025 • Yıl: 1 • Sayı: 11
Yayın Türü: Yerel Süreli (Haftalık)

Yenibahar İletişim Yayıncılık Reklam
San. ve Tic. A.Ş. Adına Sahibi
Mustafa ARSLAN

S. Yazışmaları Müdürü : Hacer CEYLAN ZAMAN

Yayın Danışmanı : Behçet BÜYÜKGÖKMEN

İletişim Adresi:

Musalla Bağları Mahallesi Dereboyu Sokak No:10 Selçuklu/KONYA

İletişim Hattı: 0332 342 20 20 - 342 20 31

Fax: 0332 342 20 41

Haber Maili: haber@konyayenigun.com

Reklam Maili: reklam@konyayenigun.com

www.konyayenigun.com

Konya Yenigün Gazetesi UETS adresi : 25959-15019-48448

Baskı Merkezi

Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş.

Saray Osmanağazi Mh. Sütçü İmam Sk. No: 33 Pursaklar/ANKARA

Tlf: 0312 419 20 01

Hususi İlan Reklam Fiyatları

Logo Üstü	: 2.500 TL + KDV
Çeyrek Sayfa Siyah Beyaz	: 1.000 TL + KDV
Yarım Sayfa Siyah Beyaz	: 2.000 TL + KDV
Tam Sayfa Siyah Beyaz	: 4.000 TL + KDV
Arka Tam Sayfa	: 8.500 TL + KDV
Arka Yarım Sayfa	: 4.000 TL + KDV
Tam Sayfa Renkli İç Sayfa	: 6.000 TL + KDV
Çeyrek Sayfa Renkli İç Sayfa	: 1.750 TL + KDV
Yarım Sayfa Renkli İç Sayfa	: 3.500 TL + KDV
Sütun Santim fiyatı (S/B)	: 180 TL + KDV

Bu Gazete Basın Meslek İllikleri'ne uymaya söz vermiştir

Galip Doğan, kutsal topraklarda vefat etti

Şehrin saygın ilim adamlarından, kanaat önderi, İrşad Vakfı başkanı Ali Galip Doğan Mekke'de vefat etti. 79 yaşında vefat eden Ali Galip hocanın cenazesi Mekke'de defnedilecek. Hocaefendi için Konya Sultan Selim Camiinde ikindi namazını müteakip gıyabi cenaze namazı kılındı. Yoğun katılımın olduğu gıyabi cenaze namazına çok sayıda vatandaş, talebeleri, sevenleri ve ilim camiasından isimler katıldı.

ALİ GALİP DOĞAN KİMDİR?

Ali Galip Doğan 1946 yılında Konya'nın Beyşehir ilçesine bağlı Eylikler Köyünde dünyaya geldi. Küçük yaşta Kur'an eğitimi alarak hafız oldu. 1969 yılında İzmir Yüksek İslam Enstitüsü'nden mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmaya başladı. Eğitimi kişiliğiyle tanınan Doğan, gençlerin dini ve ahlaki gelişimi için birçok sosyal girişimin öncüsü oldu.

İRŞAD DERNEĞİ VE VAKFININ KURULUŞU

1977 yılında İrşad Demeğini

kurarak Konya'da manevi eğitim ve dayanışma temelli bir topluluk oluşturdu. 12 Eylül 1980 darbesinin ardından demek kapatıldı, ancak Doğan Hoca 1996 yılında çalışmalarını yeniden başlatarak İrşad Dayanışma Vakfını kurdu.

Vakfın amacı; "imanlı, bilinçli, vatanına ve milletine bağlı nesiller yetiştirmek" olarak belirlendi. Doğan, hem Konya merkezinde hem de Türkiye genelinde yardım, eğitim ve gönüllülük temelli projeleriyle

öne çıktı.

KUTSAL TOPRAKLARDA VEFAT ETTİ

79 yaşındaki Ali Galip Doğan, 18 Ekim 2025 tarihinde Umre ibadeti için bulunduğu Mekke'de vefat etti. Ölümü, Konya başta olmak üzere tüm Türkiye'de büyük bir üzüntüyle karşılandı.

Milli Görüş camiası ve İrşad Vakfı gönüllüleri, Doğan Hoca'yı "bir dava adamı, bir gönül insanı ve bir eğitim neferi" olarak andı.

■ HABER MERKEZİ

Düzgünler® Plastik

ŞİRKETİMİZ BÜNYESİNDE ÇALIŞTIRILMAK ÜZERE

*** PLASTİK BORU ÜRETİM TESİSİMİZDE
3 VARDİYA DÜZENİNDE ÇALIŞACAK
20-45 YAŞ ARASI BAY-BAYAN**

* SERVİS ŞOFÖRÜ

KARAMAN YOLU GÜZERGAHI

BOSNA-HERSEK MAHALLESİNDE OTURAN

PERSONEL ALIMI YAPILACAKTIR.

**(MAAŞ+DEVAMLILIK PRİMİ
SİGORTA+YEMEK+SERVİS)**

* GÖRÜŞMELER YÜZ YÜZE FİRMADA YAPILACAKTIR.

ÖZFATİHLER VİNC

**ABDULLAH ÇİMEN ÖZFATİHLER VİNC
MAK. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
BÜNYESİNDE ÇALIŞTIRILMAK ÜZERE:**

-MONTAJCI

-KAYNAKÇI

(SEYAHAT ENGELİ OLMAYAN)

-BOYACI

(OTO BOYACI)

PERSONEL ALINACAKTIR.

(MAAŞ - SİGORTA - YEMEK - SERVİS)

MÜRACATLAR ŞAHSEN YAPILACAKTIR

Adres: Konya Organize Sanayi Bölgesi 3. Sk. No:16/A
Selçuklu / Konya / Türkiye
TEL: 0332 239 11 12

ADRES: 4.O.S.B 404 SK. NO:2 SELÇUKLU / KONYA
TEL: 444 75 92

RENAULT HAFİF TİCARİ MODELLERİNDE

**300.000 TL'ye varan
indirimlere ek**

**%0 faiz
300.000 TL
kredi
imkanı**